

2521_Az_Æyani_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2521 İstehsalın təşkili

1 1. İstehsalın təşkili nədir?

- müəssisənin istehsal vasitələri ilə təmin edilməsi prosesidir;
- canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirləri əhatə edir;
- istehsalı ərazi üzrə səmərəli yerləşdirilməsi prosesini əhatə edir;
- müəssisəndə istehsalın əmək resursları ilə təmin edilməsi prosesidir;
- istehsal prosesinin maddi resurslarla təmin edilməsi prosesindən ibarətdir;

2 2. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın təşkili formalarıdır?

- kooperativləşmə, fərdi və qarışıq forması.
- texnoloji, predmet, düzxətli, fərdi və qarışıq forması;
- axınlı, predmet və düzxətli forması;
- təmərküzləşmə, düzxətli və fərdi forması;
- ixtisaslaşdırma texnoloji, fərdi və qarışıq forması;

3 3. “İstehsalın təşkili” fənninin predmetinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- əməyin təşkili və normalaşdırılması;
- istehsalın təşkil prinsipləri;
- əsas kapitalın yığımının formaları;
- istehsalın təşkili formaları;
- material ehtiyatlarının normalaşdırılması;

4 4. “İstehsalın təşkili” fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını öyrənmir?

- istehsal hazırlığının təşkilini.
- müəssisənin yaradılması və idarəedilməsinin təşkilini;
- müəssisənin quruluşu və onun daha da təkmilləşdirilməsi istiqamətlərini;
- istehsal prosesi və onun təşkilinə edilən əsas tələbləri;
- müəssisənin birqərarlı və ahəngdar işini;

5 5. “İstehsalın təşkili” fənni aşağıdakı məsələlərdən hansını nəzərə almır?

- istehsalın texniki hazırlığını həyata keçirilməsini.
- mühasibat uçotunun təşkilinin təkmilləşdirilməsini;
- istehsalın təşkilini təkmilləşdirilməsini;
- iş vaxtı itkilərini minimuma endirilməsini;
- mövcud ehtiyatlardan səmərəli istifadəni təmin edilməsini;

6 6. “İstehsalın təşkili” fənninin obyektinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ölkə iqtisadiyyatı;
- müəssisə və onun istehsalla əlaqədar bölmələri;
- müəssisənin satışla əlaqədar bölmələri.
- müəssisənin qeyri-istehsal bölmələri;
- müəssisənin idarəedilməsi metodları;

7 7. İstehsal baxımından təşkilətmə dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- məqsədlərin müəyyən edilməsi, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi sistemi;
- canlı əməyin istehsalın maddi ünsürləri ilə səmərəli əoaqələndirilməsinə yönəldilmiş kompleks tədbirlər sistemi.
- idarəetmə məqsədlərinin, forma və metodlarının məcmusu;
- informasiyanın emalı, təhlili və verilməsi;
- plan göstəriciləri ilə faktiki göstəricilər arasındakı kənarlaşmaların müəyyən edilməsi;

8 1. Texnoloji prinsip üzrə qurulmuş sexlər hansı istehsal şəraitində geniş tətbiq edilir?

- fərdi və iri seriyalı
- fərdi və kiçik seriyalı
- kütləvi və iri seriyalı
- kütləvi və orta seriyalı
- orta və iri seriyalı

9 2. Qarışıq prinsip üzrə qurulmuş sexlər hansı istehsal şəraitində geniş tətbiq edilir?

- kütləvi və orta seriyalı
- kütləvi və iri seriyalı
- fərdi və iri seriyalı
- fərdi və kiçik seriyalı
- orta və iri seriyalı

10 3. Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

- müəssisənin satış şöbəsi;
- müəssisənin dispetçer xidməti
- əmək haqqının təşkili;
- maşın və avadanlıqların modernləşdirilməsi;
- müəssisənin social xidmət bölməsi.

11 4. Maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- enerji sexi
- təmir sexi
- yığma sexi
- alət sexi
- tara sexi

12 5. Müəssisənin hansı struktur bölməsi onun ilk əsas inzibati-istehsal vahididir?

- idarəetmə aparatı
- sex
- iş yeri
- istehsal sahəsi
- briqada

13 6. Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrarən istifadə edilməsi məqsədilə yaradılır və onlar müəssisədə hazırlanan məhsulların maya dəyərinin aşağı salınmasında mühüm rol oynayirlar;
- bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olurlar, lakin onlar həm əsas və həm də köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar;
- bilavasitə məhsulun hazırlanması ilə məşğul olurlar, lakin onlar, həm əsas və həm də köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün bütün zəruri şəraiti yaradırlar;

- bilavasitə məhsul istehsalı ilə məşğul olurlar, lakin onlar əsas sexlərin normal fəaliyyət göstəriciləri üçün bütün zəruri şərait yaradırlar;
- bilavasitə maddi nemətlər istehsalı ilə məşğul olurlar.

14 7. Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

- universal, qarışıq və funksiona aspektlərdə;
- məkan, zaman və funksional aspektlərdə.
- məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə;
- məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə;
- universal, zaman və funksional aspektlərdə;

15 8. Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
-) müəssisənin nizamnamə fondu
- istehsalın həcmi
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- məhsulun nomenklaturası

16 9. Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- xidmətedici sex
- sosial-məişət bölməsi
- əsas sex
- yardımçı sex
- köməkçi sex

17 10. Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil.

- bölmələrin heyətlərinin say nisbəti
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının dəyərinin nisbəti
- istehsal bölmələri arasındakı nisbət
- istehsal bölmələri arasındakı təbəçilik
- istehsal sahələri arasındakı əmək bölgüsü

18 11. İstehsalın təşkili tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axımlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə.
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə;
- kiçik, orta və iri müəssisələrə;
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə;
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə;

19 12. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə.
- axımlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə;
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələr;
- kiçik, orta və iri müəssisələrə;

20 13. Müəssisədə sexlər hansı prinsiplər üzrə qurulurlar?

- düzxətlik prinsipi və bərabərlik prinsipi.
- bərabərlik prinsipi və ahəngdarlıq prinsipi;

- fasiləsizlik prinsipi və müənasiblik prinsipi;
- texnoloji prinsipi və əşya prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi və paralellik prinsipi;

21 14. Aşağıdakılardan hansı istehsal quruluşunun təkmilləşdirilməsi istiqamətlərinə aid deyil?

- müəssisənin idarəetmə aparatının strukturunun təkmilləşdirilməsi.
- seksiz istehsal quruluşunun tətbiqi;
- kiçik istehsalların birləşdirilməsi;
- istehsal bölmələrinin səmərəli ölçüsünün müəyyən edilməsi;
- əsas, köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatlar arasında səmərəli nisbətlərin təmin olunması;

22 15. Müəssisənin nizamnaməsində aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- müəssisənin idarəetmə və nəzarət orqanları.
- müəssisənin fəaliyyətinin yenidən təşkili məsələləri;
- müəssisənin fəaliyyət istiqamətləri;
- müəssisənin sex və istehsal sahələrinin təşkili məsələləri;
- müəssisənin ləğv edilməsi məsələləri;

23 16. Müəssisənin fəaliyyətində onun qarşısında duran vəzifələrə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- istehsalın texnika ilə silahlanma səviyyəsinin yüksəltmək;
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini müntəzəm surətdə yaxşılaşdırmaq;
- ən az xərclə daha yüksək nəticələr əldə etmək;
- istehsal-təsərrüfat fəaliyyətini tənzimləyən qanun və qaydaları təkmilləşdirmək.
- elmi cəhətdən əsaslandırılmış norma və normativləri işləyib hazırlamaq;

24 17. Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

- ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə
- istehsal və kommertiya müəssisələrinə
- kiçik və orta müəssisələrə
- istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

25 18. İstehsalın təşkili üsuluna görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommertiya və xidmət müəssisələrinə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- axımlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

26 19. İstehsal etdikləri xammal və materialların xarakterinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kütləvi və seriyalı müəssisələrə
- istehsal və xidmət müəssisələrinə
- orta və iri müəssisələrə
- hasiledici və emaledici müəssisələrə
- axımlı və fərdi müəssisələrə

27 20. İl ərzində işləmə müddətlərinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axımlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- fasiləsiz, fasiləli və mövsümi işləyən sənaye müəssisələri
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

28 21. Miqyasına görə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

29 22. Mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

30 23. Müəssisənin vəsaitlərinə (struktur bölmələrinə) aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- istehsal meydançası
- istehsal sahəsi
- sex
- briqada
- iş yeri

31 24. Müəssisənin quruluşu dedikdə, nə nəzərdə tutulur?

- müəssisənin tərkibinə daxil olan istehsal bölmələrində avadanlıqların sayı
- müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin inkişaf səviyyəsi
- müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələrin təbəçiliyi
- müəssisənin tərkibinə daxil olan bölmələr arasında kəmiyyət nisbəti
- müəssisənin tərkibinə daxil olan təhcizat bölmələrinin sayı

32 25. Müəssisənin quruluşunun hansı növü var?

- texniki və texnoloji
- cari və hazırlıq
- ümumi və xüsusi
- ümumi və istehsal
- istehsaldaxili və istehsaldankənar

33 26. İstehsalın həcmünün artması müəssisənin quruluşuna necə təsir göstərir?

- müəssisədə idarəetmənin strukturunda funksional bölmələrin ixtisarına şərait yaranır.
- istehlak olunan xammal və materialın növü, çeşidi artır;
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun nomenklaturası genişlənilir;
- müəssisənin bölmələrin sayı, tərkibi, ölçüsü və onlarda çalışan işçilərin sayı artır;
- müəssisənin istehsal quruluşu sadələşir;

34 27. Müəssisənin nizamnaməsi nədir?

- müəssisənin satış bazarları haqqında məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir.
- müəssisə haqqında ümumi məlumatın əks olunduğu hüquqi sənəddir;

- təsisçilərin hüquq və vəzifələrinə tənzimləyən hüquqi sənəddir;
- müəssisənin fəaliyyətini və bu fəaliyyətin təşkilini nizamlayan qaydaların məcmusudur;
- müəssisənin fəaliyyətinin əsas göstəriciləri üzər məlumatları əks etdirən hüquqi sənəddir;

35 28. Qarışıq prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayına əsaslanır.
- müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;

36 29. Texnoloji prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.
- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;

37 30. Əşya prinsip üzrə sexlərin yaradılması nəyə əsaslanır?

- müəssisədə bəzi sexlər yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə görə yaradılır, bəziləri məmulatların (detalların) istehsalına cəmləşirlər.
- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayına əsaslanır;
- müxtəlif məmulatların hazırlanması zamanı yerinə yetirilən işlərin texnoloji eyniliyinə;
- müəyyən bir məmulatın və ya onun hansı bir hissəsinin hazırlanmasına;
- müəssisədə tullantılardan təkrarən istifadəyə əsaslanır;

38 31. Aşağıdakılardan hansı bənd müəssisənin ümumi strukturunu tam şəkildə əhatə edir?

- xidmətdə təsərrüfat, idarəetmə orqanları, yeməcxana, kitabxana, tibb məntəqəsi.
- əsas, köməkçi, xidmətdə və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları;
- əsas, köməkçi, və əlaltı sexlər, xidmətdə təsərrüfat;
- xidmətdə təsərrüfat, əsas, köməkçi və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməcxana, kitabxana, tibb məntəqəsi;
- xidmətdə və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməcxana;

39 32. Hansı sex köməkçi sex deyildir?

- model sexi.
- təmir-mexaniki sex;
- elektrik təmir sexi;
- mexaniki-emal sexi;
- alət sexi;

40 33. Hansı sex əsas sexlərə aiddir?

- model sexi.
- təmir-mexaniki sex;
- elektrik təmir sexi;
- mexaniki-emal sexi;
- alət sexi;

41 34. Hansı sex əsas sex deyildir?

- yığma sexi.
- hazırlıq sexi;
- naxış vurma sexi;
- alət sexi;
- mexaniki-emal sexi;

42 36. Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aiddir?

- mexaniki-emal sexi;
- tullantıların emalı sexi.
- alət təsərrüfatı;
- Təmir təsərrüfatı;
- enerji təsərrüfatı;

43 37. Aşağıdakılardan hansı xidmətedici təsərrüfata aid deyildir?

- nəqliyyat təsərrüfatı;
- enerci təsərrüfatı;
- anbar təsərrüfatı;
- alət təsərrüfatı;
- istilik-güc təsərrüfatı.

44 38. Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmuşdur?

- alət sexi.
- ayaqqabı sexi;
- mühərrik sexi;
- mexaniki emal sexi;
- tara sexi;

45 39. Aşağıdakı sexlərdən hansı əşya prinsip üzrə qurulmamışdır?

- tara sexi;
- alət sexi;
- ayaqqabı sexi;
- mexaniki emal sexi.
- mühərrik sexi;

46 40. Aşağıdakı sexlərdən hansı texnoloji prinsip üzrə qurulmamışdır?

- mexaniki emal sexi.
- tökmə sexi;
- dəmirçi sexi;
- mühərrik sexi;
- rəngləmə sexi;

47 41. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal strukturuna daxildir?

- xidmətedici təsərrüfat, idarəetmə orqanları, yeməxana, kitabxana.
- əsas, köməkçi, və əlaltı sexlər, xidmətedici təsərrüfat;
- xidmətedici təsərrüfat, əsas, köməkçi və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməxana;
- əsas, köməkçi, xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları;
- xidmətedici və əlaltı sexlər, idarəetmə orqanları, yeməxana;

48 42. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin Baş Planına qoyulan tələblərə aid deyil?

- istehsalat, idarəetmə və anbar binalarının təhlükəsizliyinin təmin edilməsi;
- yükdaşıma məntəqələri arasındakı məsafə mümkün qədər qısa olması;
- istehsal və anbar binaları məhsulun hazırlanmasının texnoloji ardıcılığı üzrə yerləşdirilməsi;
- müəssisənin idarəetmə strukturunun mütərəqqiliyinin təmin olunması.
- istehsalın genişləndirilməsinə, yenidənqurulmasına və texnika ilə silahlanma səviyyəsinin yüksəldilməsinə şərait yaratması;

49 43. Müəssisənin Baş Planı dedikdə nə nəzərdə tutulur?

- müəssisənin təşkilat strukturunun təkimilləşdirilməsi planı.
- müəssisənin idarəetmə strukturunun layihəsi;
- müəssisənin iqtisadi və sosial inkişafının kompleks planı;
- müəssisənin ərazisində onun bölmələrinin yerləşdirilməsi planı;
- müəssisənin perspektiv inkişaf planı;

50 44. Müəssisənin ərazisi hansı zonalara ayrılır?

- idarəetmə zonası, istehsalat zonası və istirahət zonası;
- inzibati zona, nəqliyyat şəbəkələri zonası və anbar zonası;
- idarəetmə zonası, istirahət zonası və təhcizat zonası;
- idarəetmə zonası, istehsalat zonası və anbar zonası.
- maddi-texniki təhcizat zonası, istehsalat zonası və satış zonası;

51 45. Əməyin tətbiq zonasına nə deyilir?

- xidmətedici sex.
- köməkçi sex;
- əsas sex;
- iş yeri;
- istehsal sahəsi;

52 46 . Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil:

- müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları
- istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları

53 47. Müəssisənin istehsal quruluşu:

- onun döviyyə vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir.
- onun idarəetmə strukturudur;
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir;
- onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlerini əks etdirir;
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir;

54 48. Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil:

- müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək;
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq;
- ən az xərjlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək;
- dövlət büdcəsinə ödənilən vergilərin həcmi artırmaq.
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq;

55 1. İstehsalat sahələri və iş yerləri hansı prinsiplər əsasında yaradılır?

- əşya və düzxətlik prinsipləri üzrə;
- əşya və texnoloji prinsiplər üzrə.
- mütənasiblik və qarışıq prinsiplər üzrə;
- mütənasiblik və texnoloji prinsiplər üzrə;
- mütənasiblik və düzxətlik prinsipləri üzrə;

56 2. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- paralellik prinsipi;
- bərabərlik prinsipi;
- fasiləsizlik prinsipi;
- mütənasiblik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;

57 3. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipində müəssisənin sex, istehsal sahəsi və iş yerləri üzrə məhsul buraxılışının uyğunlaşmasını nəzərdə tutur?

- Fasiləsizlik prinsipi;
- Paralellik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- Mütənasiblik prinsipi;
- Ahəngdarlıq prinsipi;

58 4. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipində dövrlər üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə məhsul buraxılışını nəzərdə tutur?

- Fasiləsizlik prinsipi;
- Mütənasiblik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- Ahəngdarlıq prinsipi;
- Paralellik prinsipi;

59 5. Əməliyyatın tempi:

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir.
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməhin kəmiyyətini əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;

60 6. Əməliyyatın taktı:

- müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir.
- əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir;
- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir;
- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir;
- əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir;

61 7. İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

- kütləvi, fərdi, seryalı;
- dəstəli, fərdi, kütləvi;
- dəstəli, seryalı, axımlı;

- fərdi, dəstəli, axınlı;
- kütləvi, fərdi, axınlı;

62 8. İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

- dəstəli, kütləvi, seryalı.
- fərdi, dəstəli, kütləvi;
- fərdi, dəstəli, axınlı;
- fərdi, seryalı, kütləvi;
- fərdi, kütləvi, axınlı;

63 9. İstehsal tsikli nədir?

- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır;
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır;
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır;
- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır;
- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdədə olma vaxtıdır;

64 10. Əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

- ardıcıl-qarışıq
- qarışıq
- ardıcıl
- paralel
- paralel-qarışıq

65 11. Əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.
- dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi;
- dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi;
- dəstədəki detalların sayının bütün əməliyyatlarda bir detalın emalına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi;
- dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərarası daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi;

66 12. Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

- növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş rejiminin təkmilləşdirilməsi;
- nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnologi əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi;
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi;
- məhsulun material tutumluğunun azaldılması;
- təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi;

67 13. İstehsal prosesləri mürəkkəblilik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

- əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri;
- mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri;
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri;
- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri;
- dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri;

68 14. Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkiməmə əmsalı neçəyə bərabərdir?

- 1 – 10;
- 10-15;

- 21 – 40;
- 11 – 20;
- 16 -20;

69 15. Təhkimetmə əmsalı nədir?

- İstehsalın operativliyini xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın ahəngdarlığını xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın təşkili üsulunu xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın tipini xarakterizə edən göstərijidir;
- İstehsalın bərqərarlığını xarakterizə edən göstərijidir;

70 16. Təhkimetmə əmsalı necə hesablanır?

- qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi;
- ahəngdarlıq göstəricisinin bərqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;
- iş yerlərinin texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi;
- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnologi əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi.
- bərqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi;

71 17. Bunlardan hansı müəssisədə əmək proseslərinə aid olunmur?

- maşınlı proseslər;
- əl-mexanikləşdirilmiş proseslər;
- əl əməyinin tətbiqinə əsaslanan proseslər;
- təbii proseslər;
- maşın-əl prosesləri;

72 18. İxtisaslaşma prinsipi:

- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- mütənasiblik və qarışıq prinsiplər üzrə;
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- 2. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

73 19. Paralellik prinsipi:

- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- paralellik prinsipi;
- ahəngdarlıq prinsipi;
- mütənasiblik prinsipi;
- 3. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipində müəssisənin sex, istehsal sahəsi və iş yerləri üzrə məhsul buraxılışının uyğunlaşmasını nəzərdə tutur?

74 20. Mütənasiblik prinsipi:

- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;

- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;

75 21. Düzxətlik prinsipi:

- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;

76 22 Fasiləsizlik prinsipi:

- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur.
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;

77 23. Ahəngdarlıq prinsipi:

- xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır;
- müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur;
- müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını əks etdirir;
- müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır.
- müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur;

78 24. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri və iş yerləri arasında əməyin peşələrə görə düzgün bölgüsünü və onların kooperasiyasını nəzərdə tutur?

- Ahəngdarlıq prinsipi;
- Mütanasiblik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- İxtisaslaşma prinsipi.
- Paralellik prinsipi;

79 25. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi əməliyyatlararası fasilələrin maksimum ixtisar edilməsini nəzərdə tutur?

- İxtisaslaşma prinsipi.
- Mütanasiblik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- Fasiləsizlik prinsipi;
- Paralellik prinsipi;

80 26. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən məhsulun istehsalı ilə əlaqədar istehsal prosesinin ayrı-ayrı mərhələlərinin eyni zaman kəsiyində həyata keçirilməsini nəzərdə tutur?

- İxtisaslaşma prinsipi.
- Mütanasiblik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- Paralellik prinsipi;
- Fasiləsizlik prinsipi;

81 27. İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi xammal, material və ya yarımfabrikatın istehsala buraxılıb hazır məhsul alınana qədər onların ən qısa yolunun təmin edilməsinə əsaslanır?

- İxtisaslaşma prinsipi.
- Paralellik prinsipi;
- Mütanasiblik prinsipi;
- Düzxətlik prinsipi;
- Fasiləsizlik prinsipi;

82 28. Müəssisədə aşağıdakılardan hansı əmək proseslərinə aid deyil?

- maşınlı proseslər;
- əl-mexanikləşdirilmiş proseslər;
- əl əməyinin tətbiqinə əsaslanan proseslər;
- rənglənmiş maşınların boyasının quruması prosesi.
- maşın-əl prosesləri;

83 29. Əl-mexanikləşdirilmiş proseslər:

- xüsusi aqreqlərdə (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
- məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
- icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;

84 30. Maşın-əl prosesləri:

- xüsusi aqreqlərdə (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
- məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;

85 31. Maşınlı proseslər:

- xüsusi aqreqlərdə (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.

- icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirilən proseslərdir;
- fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;

86 32. Avtomatlaşdırılmış proseslər:

- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- xüsusi aqreqlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
- məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirilən proseslərdir;
- icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;

87 33. Aparatlaşdırılmış proseslər:

- fəhlə tərəfindən sazlanmasına, onun vaxtlı-vaxtında xammal və materiala yüklənməsinə və hazır məhsulun boşaldılmasına nəzarət etməklə əməliyyatların tamamilə maşın və avadanlıqlar tərəfindən həyata keçirildiyi proseslərdir;
- icrası mexanizm və maşınlar tərəfindən in həyata keçirilən proseslərin fəhlə tərəfindən istiqamətləndirilməsidir;
- mexanikləşdirilmiş əmək vasitələrinin köməyi ilə fəhlənin (işçinin) bilavasitə yerinə yetirdiyi proseslərdən ibarətdir;
- xüsusi aqreqlarda (məsələn, marten peçlərində, elektrik vannalarda və s.) əmək cisimlərinə istilik, elektrik və ya kimyəvi enerjinin təsiri ilə yerinə yetirilən proseslərdir.
- məmulat və detalların emalının fəhlənin idarə etdiyi maşın tərəfindən, köməkçi işlər isə əl ilə fəhlə tərəfindən həyata keçirilən proseslərdir;

88 34. Aşağıdakılardan əmək proseslərinin səmərələşdirilməsinin istiqamətlərinə aid deyil?

- müəyyən əməliyyatların yerinə yetirilməsində daha səmərəli əmək proseslərinin tətbiqi;
- texnoloji avadanlığın, alət və qurğuların işinin səmərəliliyini və qənaətçilliyini təmin edən tədbirlərin işlənilib hazırlanması.;
- müəyyən iş yerinə texnoloji proseslərin təhkim olunması məqsədəuyğunluğunun müəyyən edilməsi;
- müəssisənin fəaliyyətinin maliyyə təminatının yaxşılaşdırılması .
- istehsal proseslərində əmək cisimlərinin paralel hərəkət formalarının tətbiqi;

89 35. Müəssisədə iş yerlərinə bu və ya digər istehsal əməliyyatlarının, texnoloji proseslərin təhkim olunması məqsədəuyğunluğunun müəyyən edilməsi tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəyyən əməliyyatların yerinə yetirilməsində daha səmərəli əmək proseslərinin tətbiqi.
- səmərəli soyutma qızdırma və yığıma rejiminin tətbiqi;
- istehsal proseslərində əmək cisimlərinin paralel hərəkət formalarının tətbiqi.;
- iş yerinin ixtisaslaşdırılması dərəcəsinin artırılması;
- emal edilən hissələri avtomatik yükləyən və boşaldan qurğuların tətbiqi;

90 36. İstehsal tsiklinin qısaldılması təsir göstərmir?

- dövriyyə vasitələrinə olan tələbatın azalmasına.

- fondveriminin və əmək məhsullarının yüksəldilməsinə;
- müəssisənin məhsul buraxılışı imkanlarının artmasına;
- müəssisənin investisiya qoyuluşlarının həcmnin artmasına;
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə;

91 37. İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- nəqləmə əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- təbii əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxtdır;
- texnoloji əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;
- satış əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt.
- nəzarət əməliyyatlarının yerinə yetirilməsinə sərf olunan vaxt;

92 38. İstehsal tsiklinə aşağıdakılardan hansı amil təsir göstərmir?

- müəssisənin iş rejimi.
- istehsalın ixtisaslaşdırılması;
- istehsalın və əməyin təşkili;
- satış şöbəsinin təşkili;
- istehsalın mexnikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması;

93 39. İstehsal prosesi ibarətdir:

- əmək və təbii proseslərdən;
- tənzimləmə və koordinasiya proseslərindən;
- əmək və idarəetmə proseslərindən;
- nəqliyyat və maddi-təminat proseslərindən;
- istehsal və satış proseslərindən;

94 40. İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən hansı halda istifadə edilmir?

- dövriyyə fondlarının kəmiyyətinin planlaşdırılmasında;
- operativ-istehsal planlarının tərtibində;
- məhsulun və onun hissələrinin istehsal müddəti hesablanmasında;
- idarəetmə aparatının strukturunu planlaşdırarkən.
- bitməmiş istehsalın həcmnin hesablanmasında;

95 41. Dəstəli istehsalda zadelin həcmi:

- zadellərə günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur.
- zadellərə günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- zadellərə günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- zadellərə orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;
- zadellərə günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur;

96 42. Dövriyyə zadeli nə vaxt yaradılır?

- zadellərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır.
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır;
- ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələrində istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır;
- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır;
- iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmamış boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır;

97 1. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aiddir?

- emal olunajaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması;
- eyni tipli avadanlıqların qrup şəklində yerləşdirilməsi;
- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;

98 2. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aiddir?

- cıra olunan işin, əsasən, əl əməyi ilə yerinə yetirilməsi;
- istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması;
- ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- iriləşdirilmiş texnologiyaların hazırlanması;

99 3. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

- yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi;
- əmək predmetlərinin bir iş yerindən digərinə verilməsi üçün əməliyyatlararası xüsusi nəqliyyatın mövjud olması;
- istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi;
- istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklatura;
- bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı;

100 4. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aid deyil?

- istehsal və məhsulun satışı xərjlərinin yüksək, dövriyyə fondlarının dövretmə sürətinin və avadanlıqlardan istifadə səviyyəsinin aşağı olması;
- yüksək ixtisaslı və həm də geniş ixtisas profilli fəhlələrdən istifadə;
- yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;
- yüksək ixtisaslı və nisbətən geniş ixtisas profilli kadrlardan istifadə edilməsi;
- bitməmiş istehsalın və istehsal ehtiyatları həjminin yüksək olması ilə əlaqədar maddi-texniki təminatın təşkilinin mürəkkəbliyi;

101 5. İxtisaslaşdırılması dərəcəsinə görə axın xətləri hansı qruplara bölünür?

- qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış axın xətlərinə;
- fasiləli və fasiləsiz axın xətlərinə;
- ixtisaslaşmış universal axın xətlərinə;
- birəşyali və çoxəşyali axın xətlərinə;
- ümumizavod, sex və sahə axın xətlərinə;

102 6. Axın xəttinin uzunluğu nədir?

- onun tempi ilə xarakterizə olunur;
- sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayını xarakterizə edir;
- nəqliyyat vasitələrinin iş yerləri arasındakı hərəkətinin və ya hissələrin bir iş yerindən digərinə verilməsinin intensivliyini xarakterizə edir;
- onda yerləşdirilmiş iki qonşu iş yerləri arasındakı məsafəni səciyyələndirir;
- bir-birinin ardınca buraxılan hissələrin emal olunmasına sərf edilən vaxt intervalını hissələrin emal olunmasına sərf edilən vaxt intervalını səciyyələndirir;

103 7. İstehsalın təmərkləşməsi nədir?

- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası mütəmadi artması
- istehsal həcmimin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkilərinin
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

104 8. Təmər küzləşmənin formaları hansılardır?

- istehsal, satış, idxal və ixrac
- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aşağı, orta və yuxarı səviyyəli
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- istehsal və satış

105 9. Təmər küzləşməni səciyyələndirən göstəriciləri hansılardır?

- sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü
- ən iri müəssisələrin sahənin əsas fondları və əmək resurslarının neçə faizinə sahib olması.
- ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun ümumi məhsul istehsalındakı payı
- sahə müəssisələrin orta ölçüsü, ümumi məhsulun müxtəlif ölçülü müəssisə qrupları üzrə bölünmə payı, məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri.
- müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri

106 10. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- mənfəətlə xərcin mütənəsblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır.

107 11. Nisbi təmər küzləşmə nədir?

- sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması

108 12. Mütləq təmər küzləşmə nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması
- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması

109 13. Aqreqat təmər küzləşməsi:

- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

110 14. Texnoloji təmər küzləşdirmə:

- sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

111 15. Təmərkləşdirmənin istehsal-texniki forması:

- sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur
- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur

112 16. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aid deyildir?

- fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi
- tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- texnikanın inkişaf səviyyəsi
- iqtisadi-coğrafi amilləri
- istehsalın təşkili vəziyyəti

113 17. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aid deyildir?

- iqtisadi-coğrafi amilləri
- demoqrafik vəziyyəti
- nəqliyyat amilləri
- texnikanın inkişaf səviyyəsi
- regionun mənimsənilmə vəziyyəti

114 18. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aiddir?

- iqtisadi-coğrafi amilləri
- demoqrafik vəziyyəti
- nəqliyyat amilləri
- texnikanın inkişaf səviyyəsi
- regionun mənimsənilmə vəziyyəti

115 19. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aiddir?

- fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi
- tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- texnikanın inkişaf səviyyəsi
- iqtisadi-coğrafi amilləri
- istehsalın təşkili vəziyyəti

116 20. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- istehsalın təmərkləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması.

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəlaşdırilməsi;
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal;
- istehsalın elektriklişdirilməsi, mexaniklişdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması;
- istehsalın mexaniklişdirilməsi, kompleks mexaniklişdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;

117 21. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlaşması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır;
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;
- İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;

118 22. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- müəssisələrin iriləşməsi;
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması;

119 23. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;

120 25. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.
- bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı;
- yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;
- elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurjiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi;
- ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri;

121 26. Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilirlər?

- əlvan metallurjiya.
- polimer materialların istehsalı;
- musiqi alətlərinin hazırlanması;
- ağac emalı və mebel istehsalı;
- kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;

122 27. Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur;

- İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
- İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;
- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır.
- İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

123 28. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında;
- eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında;

124 29. İxtisaslaşdırma nədir?

- müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.
- müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.
- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.
- müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.

125 30. İxtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- daxili, xarici bazar və əşya üzrə
- sahə və texnologiya üzrə
- əşya və bazar üzrə
- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- istehsal və istehlak malları üzrə

126 31. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir.
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir;
- eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir;

127 32. Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir.
- özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir;
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;
- istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məhsuldarlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır;

128 33. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir;

- bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir;
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir.
- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir;

129 34. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;
- müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir.

130 35. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- əşya formasında
- texnoloji mərhələ üzrə

131 36 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

- avadanlıq formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə
- əşya formasında

132 37. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi
- buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

133 39. Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 65 faiz
- 45 faiz
- 60 faiz
- 70 faiz
- 80 faiz

134 40. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər?

- işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı
- hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- sənayedə müstəqil sahələrin sayı, ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı,
- sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə

135 42. Kooperativləşdirmənin hansı formaları vardır?

- rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkələrarası, sahədaxili, sahələrarası
- sahədaxili, ölkədaxili
- ölkədaxili, ölkələrarası
- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- sahələr aras, sahədaxili, rayondaxili

136 44. Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- əşya üzrə kooperativləşdirmə
- aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- hissə üzrə kooperativləşdirmə
- istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə

137 45. Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir
- baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır
- son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır
- bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
- baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

138 46. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul bahidinin material tutumu
- ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi

139 47. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

140 48. Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bir qərarda yerləşdirilməsidir.
- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.
- istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- istehsal imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif sənaye sahələri müəssisələrinin fəaliyyətlərinin vahid istehsal kompleksində birləşdirməsidir.
- müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.

141 51. Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- eyni bir ərazidə analoji müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

142 52. Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı

143 53. Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- məhsulun rəqabət qabiliyyəti yükəlidir
- idarəetmənin çevikliyi artır
- xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- məhsulların satış sürəti artır

144 54. Təmərküzləşdirmənin yollarına hansı aiddir?

- kütləvi və seryalı.
- ekstensiv və kütləvi;
- dəstəli və axınlı;
- ekstensiv və intensiv;
- kütləvi və inteknsiv;

145 55. Təmərküzləşdirmənin səviyyəsini qiymətləndirilməsində aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilir?

- əmək məhsuldarlığı və fondverimi.
- işçilərin sayı və əmək məhsuldarlığı;
- əsas fondların dəyəri və fondverimi;
- istehsalın həcmi və işçilərin sayı;
- istehsalın həcmi və istehsalın səmərəliliyi;

146 56. Müəssisələr ölçülərinə görə qruplaşdırılarkən hansı göstəricidən istifadə edilmir?

- enerji qurğularının gücü.
- işçilərin sayı;
- əsas fondların dəyəri;

- istehsalın rentabelliği;
- istehsalın həcmi;

147 1. İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq;
- xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq;
- konstruktor hazırlığı və təşkilati hazırlıq;
- konstruktor və texnoloji hazırlıq;
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq;

148 2. Müəssisələrdə məhsulun lahiyələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- texnikanın istismarı
- məhsulun bilavasitə istehsalı;
- texnoloji hazırlıq;
- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- məhsulların reallaşdırılması

149 3. İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin.

- elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi;
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi;
- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi.
- texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi;

150 4. İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;

151 5. İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzrə təkliflər hazırlanır;

152 6. İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir.
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;

153 7. İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması.
- tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

154 8. Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

- texniki layihənin hazırlanması;
- marşrut texnologiyasının hazırlanması;
- texniki təklifin hazırlanması.
- eskiz layihəsinin hazırlanması;
- layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması;

155 9. Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- texniki layihənin hazırlanması;
- marşrut texnologiyasının hazırlanması;
- texniki təklifin hazırlanması;
- eskiz layihəsinin hazırlanması.
- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması;

156 10. Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- eskiz layihəsinin hazırlanması.
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi;
- texniki layihənin hazırlanması;
- texniki şərtlərin hazırlanması;

157 11. Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir;
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir;
- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir;
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir.
- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;

158 12. İstehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən aşağıdakı məlumatların hansından istifadə edilmir?

- elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor təşkilatlarının, yaxud müəssisələrin özlərinin konstruktor bürolarının, texniki və texnoloji şöbələrinin işləyib hazırladıqları tövsiyələr;
- plan ilində istehsalın texniki hazırlığı ilə əlaqədar olan işlərin əməktutumluğu və həcmi;
- yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsi üzrə dövlət təşkilatlarının və ya ayrı-ayrı istehlakçılarının sifarişləri;
- elmi-tədqiqat təşkilatlarının inkişaf perspektivləri;
- istehsalın texniki cəhətdən inkişaf perspektivləri;

159 13. Məhsulun hazırlanmasının səmərəli variantını seçərkən hansı iqtisadi göstərici əsas hesab edilir?

- istehsal maya dəyəri
- əmək məhsuldarlığı
- sex maya dəyəri
- texnoloji maya dəyəri

əmək tutumu

160 14. Aşağıdakılardan hansı konstruktör hazırlığının nəticəsinə aid deyildir?

- materialların spesifikasiyası
- kimyəvi məhsulların resepti
- çertyojlar
- məhsulların nomenklaturası
- hazır məhsulların nümunələri

161 15. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunmur?

- məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- məhsulun təyinatı
- məhsulun adı
- məhsulun satış bazarları
- məhsulun tətbiq sahəsi

162 16. Texniki təklif:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

163 17. Eskiz layihəsi:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

164 18. Texniki layihə:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

165 19. Texniki şərtlər:

- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

166 20. Aşağıdakılardan hansı konstruktör mərhələsinə aid deyildir?

- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

167 21. Texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətində, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- xüsusi texnoloji ləvazimatların müəyyənləşdirilməsi və layihələndirilməsi
- hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin hazırlanması

168 22. Marşrut texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- alətlərin seçimi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
- vaxt normalarının hesablanması
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi

169 23. Texnoloji xəritələrdə aşağıdakılardan hansı əks olunur?

- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- vaxt normalarının hesablanması

170 24. Əməliyyat texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunur?

- istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsiplial konstruktiv həllər
- əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- vaxt normalarının hesablanması

171 25. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsalın texniki hazırlığı planının bölməsinə aid deyildir?

- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsin üzrə elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor işləri bölməsi
- standartlar, texniki şərtlər və fabrik-zavod normativləri bölməsi
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi bölməsi
- yeni məhsul növlərinin tətbiqi və köhnələrin istehsalından çıxarılması bölməsi
- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılması bölməsi

172 26. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən birbaşa üsul:

- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

173 27. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən analogi üsul:

- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

174 28. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən tədqiqat üsulu:

- statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir

175 29. Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- yetkintik mərhələsi
- yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi
- bazara çıxma mərhələsi
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi
- tənəzzül mərhələsi

176 30. Yeni məhsulların bazara çıxarılması mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- layihənin işlənməsi məqsədə uyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılması
- məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsi
- yeni məhsulun bazar tərfəindən sürətlə qəbul edilməsi və mənfəətin yüksək artması mərhələsi
- yeni məhsul növlərinin layihələşdirilməsi mərhələsi

177 1. İstehsala texniki xidmətin təkmilləşdirilməsinin əsas amili nədir?

- kooperativləşmə
- təmərküzləşmə
- istehsal xüsusiyyəti
- kompleks texnologiya
- ixtisaslaşdırma

178 2. İstehsala texniki xidmətin formalaşdırılmasına təsir edən amil

- istehsalın təşkili normativləri
- təsərrüfat mexanizmi
- işçilərin sayı
- istehsalın təşkili tipi
- müəssisənin quruluşu

179 3. Aşağıdakılardan hansı istehsala texniki xidmətin təşkilinin təşkmilləşdirilməsi yollarına aid deyil?

- ixtisaslaşdırılmış anbarların yaradılması və texniki nəzarət işlərinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması səviyyəsinin yüksəldilməsi;
- hissə və qovşaqların xüsusi ixtisaslaşdırılmış zavodlarda hazırlanmasının təşkili;
- eyni xarakterli texniki xidmət işlərinin mərkəzləşdirilməsi;
- köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların ləğv edilməsi;
- xidmət işlərinin ixtisaslaşdırılması;

180 4. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsala texniki xidmətin təşkilinə qoyulan tələblərə aid deyil?

- istehsala texniki xidmət kompleks xarakter daşmalıdır.
- istehsala texniki xidmət xəbərdaredici rol oynamalıdır;
- istehsala texniki xidmət məqsədəuyğun xarakter daşmalıdır;
- istehsala texniki xidmət məhsuldar qüvvələrin optimal yerləşdirilməsini təmin etməlidir;
- istehsala texniki xidmət mütərəqqi norma və normativlərə əsaslanmalıdır;

181 5. Müəssisədə istehsala texniki xidməti hansı bölmələr həyata keçirir?

- əmək haqqı şöbəsi və enerji təsərrüfatı.
- əsas sexlər və xidmətedici sexlər;
- əsas sexlər və köməkçi sexlər;
- alət təsərrüfatı və təmir təsərrüfatı;
- marketing şöbəsi və maddi texniki təczizat şöbəsi;

182 6. Sənaye müəssisələrində yaradılan köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların sayına və tərkibinə hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın miqyası
- istehsalın təşkili tipi
- istehsalın təşkili forması
- istehsala hazırlığın formalarından
- istehsalın təşkili üsulu

183 7. Standart texniki xidmət:

- orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir

- kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır

184 8. Planlı-xəbərdarlıq texniki xidmət:

- əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır

185 9. Çağırışçı texniki xidmət:

- əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır

186 10. Müəssisə miqyasında həyata keçirilən texniki xidmətin formaları hansılardır?

- əsaslı, planlı-xəbərdarlıq və normalaşdırılan texniki xidmət;
- qeyri-standart və çağırışçı texniki xidmət;
- qeyri-standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- planlı, çağırışçı və texniki xidmət;

187 11. Aşağıdakılardan hansı istehsala texniki xidmətin təşkilinin təşkmilləşdirilməsi yollarına aiddir?

- müəssisələrin səhmdar cəmiyyəti formasında yaradılması;
- müəssisənin marketing strategiyasının formalaşdırılması;
- köməkçi və xidmətedici sex və təsərrüfatların ləğv edilməsi;
- hissə və qovşaqların xüsusi ixtisaslaşdırılmış zavodlarda hazırlanmasının təşkili;
- müəssisədə əsas sexlərin sayının artırılması;

188 12. Aşağıdakılardan hansı müəssisədə istehsala texniki xidmətin təşkilinə qoyulan tələblərə aiddir?

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsini təmin etməlidir.
- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərəküzləşdirilməsini təmin etməçlidir;
- müəssisənin satış bazarlarının genişləndirilməsini təmin etməlidir;
- istehsala texniki xidmət mütərəqqi norma və normativlərə əsaslanmalıdır;
- istehsala texniki xidmət məhsuldar qüvvələrin optimal yerləşdirilməsini təmin etməlidir;

189 13. Müəssisədə aşağıdakılardan hansına istehsala texniki xidmətin təşkili təsir göstərmir?

- avadanlıqların saz vəziyyətdə saxlanmasına;
- məhsulun maya dəyərinin aşağı salınmasına;
- məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsinə;
- satış bazarlarının düzgən proqnozlaşdırılmasına.

- əsas sex və istehsal sahələrinin alətlərlə səmərəli şəkildə təmin olunmasına;

190 14. Müəssisdə istehsala texniki xidmətin vəzifələrinə aid deyil?

- peşəkəar və stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;
 əsas istehsalları maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz etmək;
 maşın və avadanlıqları vaxtli-vaxtında təmir etmək;
 standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
 istehsal prosesinin gedişatında baş verə biləcək boşdayanmaları aradan qaldırmaq;

191 15. Müəssisədə istehsala texniki xidmətin quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- istehsalın texnologiyası;
 istehsalın təşkili tipi;
 istehsalın təşkili forması;
 idarəetmə işçilərinin sayından.
 istehsalın miqyası;

192 16. Müəssisdə seriyalı istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- əsas fəhlələrin rəyi əsasında.
 perspektiv planlar;
 sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
 operativ-istehsal tapşırıqları;
 orta müddətli planlar;

193 17. Müəssisdə fərdi istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
 orta müddətli planlar;
 perspektiv planlar;
 operativ-istehsal tapşırıqları;
 əsas fəhlələrin rəyi əsasında.

194 18. Müəssisədə kütləvi və iriseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- dispeçer xidməti.
 çağırışçı texniki xidmət;
 planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
 standart texniki xidmət;
 orta müddətli texniki xidmət;

195 19. Müəssisədə ortaseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- dispeçer xidməti.
 çağırışçı texniki xidmət;
 standart texniki xidmət;
 planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
 orta müddətli texniki xidmət;

196 20. Müəssisədə kiçikseriyalı və fərdi istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- dispeçer xidməti.

- planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- standart texniki xidmət;
- çağırışçı texniki xidmət;
- orta müddətli texniki xidmət;

197 21. Standart texniki xidmət:

- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;

198 22. Planlı-xəbərdaredici texniki xidmət:

- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;

199 23. Çağırışçı texniki xidmət:

- uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;

200 24. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növündə əvvəlcədən işlənib hazırlanmış plan-qrafiklər tətbiq edilir?

- dispeçer xidməti.
- çağırışçı texniki xidmət;
- planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- standart texniki xidmət;
- orta müddətli texniki xidmət;

201 25. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü təqvim-plan qrafikləri əsasında yerinə yetirilir?

- dispeçer xidməti.
- çağırışçı texniki xidmət;
- standart texniki xidmət;
- planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- orta müddətli texniki xidmət;

202 26. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü növbə-günlük tapşırıqlar əsasında yerinə yetirilir?

- dispeçer xidməti.
- planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- standart texniki xidmət;
- çağırışçı texniki xidmət;
- orta müddətli texniki xidmət;

203 1. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatı üçün xarakterik olan işlərə aid deyil?

- avadanlıqların modernizasiyası.
- təmirin texnoloji proseslərinin hazırlanması və onların təminatı;
- avadanlıqların pasportlaşdırılması və atestasiyası;
- avadanlığa tələbatın hesablanması;
- avadanlıqlara texniki xidmət və onların təmiri üçün işlərin planlaşdırılması və yerinə yetirilməsi;

204 2. Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıq yeni alınanda;
- avadanlıq fiziki köhnələndə;
- avadanlıqların yerləşdirilməsində.
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə;
- avadanlıq satıldıqda;

205 3. Təmirin hansı növündə texnoloji maşın və avadanlıqlar tamamilə sökülür?

- bərpa təmirdə
- orta təmirdə
- kiçik təmirdə
- əsaslı təmirdə
- cari təmirdə

206 4. Müasir dövrdə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- amortizasiya fondundan
- istehsalın inkişaf fondundan
- aksiya fondundan
- nizamnamə fondundan
- vahid təmir fondundan

207 5. Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- texniki qulluq;
- kiçik təmir;
- təmirlərarası xidmət;
- texniki hazırlıq;
- müayinələr;

208 6. Təmir işlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- madd-texniki təminat;
- texnologiyanın təkmilləşdirilməsi;
- konstruktor hazırlığı;
- texniki qulluq;
- texniki hazırlıq;

209 7. Təmir işlərinin aparılması sisteminə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- texniki qulluq və texniki təminat sistemi.
- madd-texniki hazırlıq təmir sistemi;
- plan-hazırlıq təmir sistemi;
- plan-ehtiyat təmir sistemi;
- madd-texniki təminat təmir sistemi;

210 8. Təmir işlərinin planlaşdırılması prosesində aşağıdakılardan hansı həyata keçirilmir?

- təmir işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf ediləcək ümumi vaxt müəyyən edilir;
- təmir tskilinin uzunluğu (davamiyyəti) hesablanır;
- təmir işlərinin əməkütumu təyin edilir;
- təmirçi fəhlələrin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir.
- təmirçi fəhlələrin sayı müəyyən edilir;

211 9. Təmir işlərinin planlaşdırılması prosesində aşağıdakılardan hansı həyata keçirilir?

- təmir işlərinin yerinə yetirilməsinə müəssisə rəhbərliyinin sərf edəcəyi vaxt müəyyən edilir.
- istifadə edilən avadanlığın məhsuldarlığı qiymətləndirilir;
- alınmış avadanlığın əməkütumu təyin edilir;
- təmir işlərinin əməkütumu təyin edilir;
- təmirçi fəhlələrin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;

212 10. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxil deyildir?

- avadanlıq və ehtiyat hissələri anbarları.
- təmir-tikinti sexi;
- təmir-mexaniki sex;
- dispeçer xidməti;
- elektrotəmir sexi;

213 11. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatının tərkibinə daxildir?

- dispeçer xidməti;
- xidmətedici sexlər;
- əsas sexlər;
- təmir-tikinti sexi.
- tikinti-quraşdırma təşkilatı;

214 12. Təmir təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- təmir üçün lazım olan hissələri hazırlamaq;
- təmir şlərini həyat keçirmək;
- avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısını almaq;
- yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin etmək.
- avadanlıqları daima işə hazır vəziyyətdə saxlamaq;

215 13. Təmir təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- yeni və daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqini təmin edilməsi.
- avadanlıqların sayının azaldılması;
- avadanlıqların sayının artırılması;
- avadanlıqların vaxtından tez köhnəlməsinin qarşısının alınması;
- təmir üçün zəruri kadrların hazırlanması;

216 14. Əsas fondların köhnəlməsi növləri hansılardır?

- texnoloji və sosial
- fiziki və mənəvi
- texniki və mənəvi
- texniki və texnoloji
- kütləvi mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

217 15. Planlı-ehtiyat təmir sistemi nəyin əsasən aparılır?

- əsas fəhlələrin rəyi əsasında;
- sifarişlər əsasında;
- istehsal proqramı əsasında;
- plan-qrafiklər əsasında.
- çağırışlar əsasında;

218 16. Təmirilər arası xidmətdə:

- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamayı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.

219 17. Dövrü təmirdə:

- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamayı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;

220 18. Orta təmirdə:

- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi nəzərdə tutulur.
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;
- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamayı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;

221 19. Əsaslı təmirdə:

- avadanlıqlar yuyulur, yağları dəyişdirilir, dəqiqliyi və məhsuldarlığı yoxlanılır, yanacaq və yağ işlətmələri müəyyənləşdirilir;
- avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilir, gündəlik xidməti, yağlamayı, kiçik qüsurların aradan qaldırılır;
- avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi, korlanmış hissələrin bərpa olunması nəzərdə tutulur.
- avadanlıqlar qismən sökülür, işlənilib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilir;
- avadanlıqların dövrü olaraq sökülür və mövcud detallar yeniləri ilə dəyişdirilir;

222 20. Müəssisədə elektrotəmir sexi adətətən kimə tabe olur?

- istehsalat məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- kommerziya məsələləri üzrə direktor müaviniyə;
- baş iqtisadçıya;
- baş energetika;
- əsas sexin rəisinə.

223 21. Müəssisədə təmir-mexaniki sex adətətən kimə tabe olur?

- əsas sexin rəisinə.
- baş iqtisadçıya;
- baş energetika;

- baş mexanikə;
- istehsalat məsələləri üzrə direktor müavini;

224 22. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin təmir təsərrüfatı üçün xarakterik olan işlərə aiddir?

- avadanlıqların amortizasiyasının hesablanması.
- avadanlıqlara ölan tələbatın təmin edilməsi;
- avadanlıqların bazar qiymətlərinin müəyyən edilməsi;
- avadanlıqların pasportlaşdırılması və atestasiyası;
- avadanlığa tələbatın hesablanması;

225 23. Təmir-mexaniki sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?

- tikililərin təmirini həyata keçirir.
- alətlərin təmirini həyata keçirir;
- energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
- texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;
- binaların təmirini həyata keçirir;

226 24. Təmir-tikinti sex hansı təmir işlərini həyata keçirir?

- iş maşın və avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir.
- alətlərin təmirini həyata keçirir;
- energetika avadanlıqlarının təmirini həyata keçirir;
- binaların təmirini həyata keçirir;
- texnoloji avadanlıqların təmirini həyata keçirir;

227 25. Müəssisənin təmir təsərrüfatı adətən kimə tabe olur?

- əsas sexin rəisinə;
- baş iqtisadçıya;
- baş energetika;
- baş mühəndisə.
- istehsalat məsələləri üzrə direktor müavini;

228 26. Modernləşdirmə ilə əsaslı təmir aparıldıqda aşağıdakılardan hansı həyata keçirilir?

- avadanlıqlar qismən sökülür və bəzi detallar yeniləri ilə əvəz edilir.
- avadanlıq sökülür və köhnəlmiş detallar yalnız yeniləri ilə əvəz edilir;
- avadanlığın boşdayınma hallarının aradan qaldırılması üçün tədbirlər həyata keçirilir;
- avadanlıqda onun məhsuldarlığını artıran yeni detallar quraşdırılır;
- avadanlıqlar yalnız yağlanır və müayinədən keçirilir;

229 27. Müəssisənin təmir təsərrüfatının quruluşuna aşağıdakılardan hansı təsir göstərmir?

- təmir ediləcək avadanlıqların dəyəri;
- təmir ediləcək avadanlıqların mürəkkəblik dərəcəsi;
- təmir ediləcək avadanlıqların yaşı;
- istehsalın təşkili tipi;
- təmir işlərinin ixtisaslaşdırılması səviyyəsi.

230 28. Müəssisənin təmir təsərrüfatının quruluşuna aşağıdakılardan hansı təsir göstərir?

- istehsal edilən məhsulların keyfiyyətinə texniki nəzarətin təşkili.
- istehsalın təşkili tipi;
- təmir işçilərinin yaşı;

- istehsal sahələrinin xammal və materiallar təmin olunma səviyyəsi;
- təmir ediləcək avadanlıqların dəyəri;

231 29. Avadanlıqların vəziyyətinə nəzarət edilməsi, onların yağlamasının həyata keçirilməsi, kiçik qüsurların aradan qaldırılması necə adlanır?

- cari təmir.
- orta təmir;
- modernləşdirmə;
- təmirlər arasındakı xidmət;
- əsaslı təmir;

232 30. Avadanlıqlar qismən sökülməsi, işlənib korlanmış hissə və qovşaqlar yenisi ilə əvəz edilməsi necə adlanır?

- cari təmir.
- təmirlər arasındakı xidmət;
- modernləşdirmə;
- orta təmir;
- əsaslı təmir;

233 31. Avadanlıqların tam sökülməsi, yeyilmiş hissə və qovşaqların dəyişdirilməsi, korlanmış hissələrin bərpa olunması necə adlanır?

- cari təmir.
- təmirlər arasındakı xidmət;
- modernləşdirmə;
- əsaslı təmir;
- orta təmir;

234 32. Avadanlıqların köhnəlməsi növləri hansılardır?

- texniki və sosial
- texniki və texnoloji
- fiziki və texniki
- fiziki və mənəvi
- mənəvi və psixoloji

235 33. Avadanlıqların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların dəyərindəki artım
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyərdir
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi

236 34. Avadanlıqların fiziki köhnəlməsi nədir?

- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsinin artırılmasıdır
- yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaradılmasıdır
- avadanlıqların təkrar istehsalının ucuz başa gəlməsidir
- avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-istismar xassələrini itirməsidir
- avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-istismar xassələrinin yaxşılaşdırılmasıdır

237 35. Avadanlıqların mənəvi köhnəlməsi:

- avadanlıqlardan istifadənin yaxşılaşdırılması hesabına yararır
- avadanlıqların boş dayanmalarının artması hesabına yararır
- avadanlıqların zaman keçdikcə texniki-istismar xassələrini itirməsi hesabına yararır
- yeni daha məhsuldar avadanlıqların yaranması hesabına yararır
- avadanlıq parkının sturukturunun pisləşməsi hesabına yararır

238 1. Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aid deyil?

- xüsusi alətlərin müəssisədə hazırlanmasını təşkil etmək.
- müəssisə və onun bölmələrində alət fondu ehtiyatlarını yaratmaq;
- müəssisənin istehsal bölmələrini lazımi miqdarla və çeşiddə texnoloji alətlərlə təmin etmək;
- alət istehsalı üzrə ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması;
- universal alətlərin kənardan alınmasını təşkil etmək;

239 2. Alətlərin məsrəf norması işlənilib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- iriləşdirilmiş və əsas üsullar;
- texniki və təşkilati üsullar;
- əsas və köməkçi üsullar;
- adi və iriləşdirilmiş üsullar;
- adi və köməkçi üsullar;

240 3. Aşağıdakı bölmələrdən hansı müəssisənin alət təsərrüfatının tərkibinə aid deyil?

- alət saxlayan və paylayan anbarlar;
- model sexi;
- alət sexi;
- təmir-mexaniki sex.
- alət-təmir emalatxanaları;

241 4. Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatına aiddir?

- alət sexi, model sexi, maddi-texniki təczizat şöbəsi.
- əmək haqqı şöbəsi, maliyyə şöbəsi və təmir şöbəsi;
- əsas sexlər, köməkçi sexlər və xidmətedici sexlər;
- alət sexi, model sexi, alət-təmir emalatxanası;
- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri;

242 5. Alətlərin indeksləşdirilməsi nə məqsədlə aparılır?

- alətləri qablaşdırarkən
- alət məsrəfini normalaşdırarkən
- alətlərin bərpa edərkən
- alətləri təmir edərkən
- alətləri təsnifləşdirərkən

243 6. Alətə tələbatı müəyyənləşdirərkən hansı göstəricidən istifadə edilir?

- alətlərin təsnifatından
- gücdən
- saydan
- normalaşdırmadan
- alətin görkəmindən

244 7. Alətlərə ehtiyatın həcminə hansı amil təsir göstəmir?

- alətdən istifadənin ehtiyat əmsalı
- iş yerlərinin sayı
- eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı
- alətlərin indeksləşdirilməsi
- alətin iş yerlərinə gətirilməsi dövrü

245 8. Alətlərə ehtiyatın həcminə hansı amil təsir göstərir?

- alətlərin indeksləşdirilməsi.
- alətlərin təsnifləşdirilməsi;
- alətlərin qabariti;
- eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı;
- alət təsərrüfatında işləyənlərin ixtisas səviyyəsi;

246 9. Aşağıdakılardan hansı maşınqayırma zavodlarında istifadə olunan alət növlərinə aid deyil?

- köməkçi alətlər.
- ölçü alətləri;
- kəsici alətlərə;
- emaledici alətlər;
- dəmir alətlər;

247 10. Aşağıdakılardan hansı kəsici alətlərə aiddir?

- saxlayıcılar.
- təsərrüfat inventarı;
- manometrlər;
- frezerlər;
- çəkic;

248 11. Aşağıdakılardan hansı ölçü alətlərinə aiddir?

- saxlayıcılar.
- təsərrüfat inventarı;
- frezerlər;
- manometrlər;
- çəkic;

249 12. Aşağıdakılardan hansı dəmir alətlərinə aiddir?

- saxlayıcılar.
- manometrlər;
- frezerlər;
- çəkic;
- təsərrüfat inventarı;

250 13. Aşağıdakılardan hansı köməkçi alətlərə aiddir?

- çəkic;
- saxlayıcılar.
- frezerlər;
- manometrlər;
- təsərrüfat inventarı;

251 14. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkiləri.
- istehsal texnologiyasının tətbiqindən əldə edilən gəlir;
- alət ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn tullantıları;
- istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn itkilər;

252 15. Cari ildə mexaniki-emal sexində 891 ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Bir hissənin emal olunmasına sərf olunan vaxt 2 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- 125 ədəd.
- 27 ədəd;
- 29403 ədəd;
- 8 ədəd;
- 117612 ədəd;

253 16. Aşağıdakılardan hansı alət ehtiyatlarının növlərinə aid deyil?

- sığorta ehtiyatı.
- çağırış ehtiyatı;
- minimum ehtiyat;
- maksimum ehtiyat;
- «sifariş nöqtəsi» ehtiyatı;

254 17. Cari ildə mexaniki-emal sexində 462 min ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Kəsici alətin maşınla işləmə vaxtı 10 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- 125 min ədəd.
- 70 min ədəd;
- 3049 min ədəd;
- 1341 ədəd;
- 117612 ədəd;

255 18. Alətlər hansı növlərə bölünür?

- cari və sığorta.
- universal və xüsusi;
- texniki və texnoloji;
- fərdi və kütləvi;
- fərdi və qrup;

256 19. Aşağıdakılardan hansı alət növlərinə aid deyil?

- mexnikləşdirilmiş alətlər;
- sığorta alətləri.
- əl alətləri;
- dəzgah alətləri;
- dəmir alətləri;

257 20. Aşağıdakılardan hansı əl alətlərinə aiddir?

- saxlayıcılar.
- çəkic;
- manometrlər;

- frezerbaşıqları;
- indikatorlar;

258 21. Aşağıdakılardan hansı dəzğah alətlərinə aid deyil?

- yonucular.
- çəkiç;
- deşicilər;
- frezerbaşıqları;
- burğular;

259 22. Aşağıdakılardan hansı mexanikləşdirilmiş alətlərə aiddir?

- yonucular.
- pnevmatikalətlər;
- çəkiç;
- deşicilər;
- frezerbaşıqları;

260 23. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkilər;
- istehsal edilənməhsulunəməktutumundan.
- alətlər ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar;
- istehsal texnologiyasından itkilər;

261 24. Alətlərin alətlərin faydalı sərfi:

- istehsal edilmiş məhsulun alətlərin cəmi dəyərinə nisbətidir.
- bilavasitə məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdarıdır;
- istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar da nəzərə almaqla məhsulun hazırlanmasında istifadə olunan miqdarıdır;
- aətlərin istehsalına sərf edilmiş metalın çəkisidir;
- alətlərin əmətəlik məhsulun maya dəyərində payıdır;

262 25. Alət itkilərinə nə daxil deyil?

- alətlərin istehsalı zamanı yaranan itkilər;
- məmulatın emal edilməsi prosesindəyarananitkilər;
- texnoloji proseslərlə bağlı itkilər;
- alətlərin saxlanılması zamanı yaranan itkilər;
- alətlərin istifadəsi zamanı yaranan itkilər.

263 1. Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aid deyil?

- enerji ehtiyatlarına qəanət edilməsinə nail olmaq və energetika təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirmək üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq və həyata keçirmək;
- bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- kənardan alınan enerjini istehlak edilməsi mümkün olan parametrlərə çevirmək;
- alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumizavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdürmək;
- maye və bərk yanacaq növlərini lazımı şəraitdə və keyfiyyətdə saxlanılmasını təmin etmək;

264 2. Enerjinin məsrəf norması işlənilib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- diferensiallaşdırılmış və əsas üsullar.

- diferensiallaşdırılmış və iriləşdirilmiş üsullar;
- diferensiallaşdırılmış və texniki üsullar;
- diferensiallaşdırılmış və köməkçi üsullar;
- diferensiallaşdırılmış və adi üsullar;

265 3. Müəssisənin enerji təsərrüfatının tərkibinə hansı bölmələr daxil edilir:

- əsas və köməkçi sexlər; təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; qaz təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; anbar təsərrüfatı; alət təsərrüfatı; soba təsərrüfatı
- kompressor sexi; istilik-güc təsərrüfatı; enerji-təmir sexi; yardımçı təsərrüfatlar; enerji-güc təsərrüfatı; soba təsərrüfatı

266 4. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin enerji xidmətinin funksiyalarına daxil deyil:

- elektrik avadanlıqlarına, şəbəkələrinə, rabitə xətlərinə xidmətin təşkili;
- bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- enerji təsərrüfatına dair normativlərin hazırlanması;
- bütün növ enerjilərə və enerji daşıyıcıları üzrə tələbatların hesablanması, müəssisənin enerji balansının tərtibi və müəssisənin enerjinin zəruri növləri ilə təmin olunmasının təşkili;
- elektrik avadanlıqlarının təmirinin planlaşdırılması;

267 5. Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aşağıdakılar daxildir:

- elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin məhsuldarlığı; 1 ton suyun istifadə səviyyəsi; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri.
- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; 1 ton kömürün maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; məhsul vahidinin maya dəyəri; 1 kub m suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; əmək məhsuldarlığı; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- elektrik enerjisinin istehsal xərcləri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; məhsulun sex maya dəyəri; 100 kub m sıxılmış havanın maya dəyəri.
- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri; 1 mqkal istiliyin maya dəyəri; 1 ton suyun maya dəyəri; 1 kub m təbii qazın maya dəyəri; fondverimi; dövriyyə vəsaitinin dövr sürəti.

268 6. Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilir?

- istifadə edilən istehsal avadanlıqlarının məhsuldarlığı qiymətləndirilir.
- müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;
- müəssisənin energetika təsərrüfatının işlərinin yerinə yetirilməsinə müəssisə rəhbərliyinin sərf edəcəyi vaft müəyyən edilir;
- alınmış avadanlığın əməktutumu təyin edilir;
- energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;

269 7. Müəssisənin energetika təsərrüfatının fəaliyyətinin təhlili hansı istiqamətdə həyata keçirilmir?

- mövcud enerji növlərindən necə istifadə olunmasını müəyyənləşdirilir.
- energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları qiymətləndirilir;
- enerji növlərinin texniki-iqtisadi göstəricilərinin nə səviyyədə olması müəyyən edilir;
- müəssisənin və onun ayrı-ayrı bölmələrinin enerji resurslarının müxtəlif növləri ilə təchiz olunma səviyyəsinin təhlili;
- enerji resurslarından istifadənin təhlili;

270 8. Müəssisənin binasının qızdırılması üçün para olan tələbatın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- qızdırılan binanın xarici həcmi.
- binada istehsal edilən məhsulun həcmi;
- qızdırma mövsümünün müddəti;
- binanın daxilində havanın orta temperaturu;
- binanın xaricində olan havanın orta temperaturu;

271 9. Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- duru yanacaq balansları;
- kənardan alınmış yanacaq balansları.
- elektrik enerji balansları;
- istilik enerji balansları;
- bərk yanacaq balansları;

272 10. Aşağıdakılardan hansı istehsal əhatə etmələrinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aid deyil?

- ümumzavod üzrə olan balansları.
- elektrik enerji balansları;
- iş yerləri üzrə olan balansları;
- istehsal sahələri üzrə olan balansları;
- sex üzrə olan balansları;

273 11. Aşağıdakılardan hansı istifadə edilən enerjinin növlərinə görə yanacaq-enerji balanslarının bölündüyü qruplara aiddir?

- ümumzavod üzrə olan balanslar.
- istilik enerji balansları;
- iş yerləri üzrə olan balanslar;
- istehsal sahələri üzrə olan balanslar;
- sex üzrə olan balanslar;

274 12. Müəssisələrin yanacaq-enerji balansları tərtib olunarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınmır?

- müəssisənin energetika təsərrüfatının səmərəliliyinin yüksəldilməsi;
- müəssisədə istehsal fəhlələrinin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi.
- enerji ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyini təhlil edilir;
- enerji istehsalının və istehlakının səmərəli strukturu müəyyənləşdirilir;
- enerjiyə qənaət olunması;

275 13. Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcminə hansı amil təsir göstərir?

- texnoloji və hərəkətverici (mühərrik) enerjinin həcmi;
- ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- işıqlandırma məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- isitmə məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.

276 14. Müəssisədə enerjiyə tələbatının həcminə hansı amil təsir göstərir?

- energetika təsərrüfatı işçilərinin sayı.
- ventilyasiya məqsədləri üçün enerjinin həcmi;
- energetika təsərrüfatı işçilərinin məhsul istehsalına cəlb edilməsi imkanları;

- kənara satılacaq enerjinin həcmi;
- istifadə edilən avadanlıqların dəyəri;

277 15. Müəssisənin enerji təsərrüfatının iqtisadi göstəricilərinə aid deyil?

- 1 ton kömürün maya dəyəri;
- 1 ton istehsal edilən məhsulun maya dəyəri.
- 1 kVt-saat elektrik enerjisinin maya dəyəri;
- 1 mqkal istiliyin maya dəyəri;
- 1 kub m təbii qazın maya dəyəri;

278 16. Müəssisənin enerjiden necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilmir?

- enerji qurğularının gücü.
- müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;
- müəssisə üzrə məhsul vahidinə düşən enerjinin xüsusi məsrəf norması;
- fabrik-zavod şəbəkəsindən enerji itkisinin miqdarı;
- məhsulun maya dəyərinin tərkibində enerjiyə çəkilən xərclərin xüsusi çəkisi;

279 17. Müəssisənin enerjiden necə istifadə edildiyinin təhlili üçün aşağıdakı göstəricilərdən hansı istifadə edilir?

- enerji təsərrüfatı işçilərinin əmək haqqı;
- enerji qurğularının gücü.
- istehsal edilən məhsulun əməktutumu;
- istehsal edilən məhsulun fondtutumu;
- müəssisənin idarə edilməsi xərclərinin həcmi;

280 18. Müəssisənin enerji təsərrüfatının təşkili qarşısında hansı tələb qoyulmur?

- enerji növlərindən səmərəli istifadə edilməsi;
- yanacaq növlərindən səmərəli istifadə edilməsi.
- mövcud enerji avadanlıqlarından düzgün istifadə edilməsi;
- mövcud enerji avadanlıqlarının keyfiyyətlə təmir olunması;
- enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;

281 19. Aşağıdakılardan hansı energetika təsərrüfatının vəzifələrinə aiddir?

- enerjiyə qənaət edən texnologiyalar yaratmaq;
- alınma mənbələrindən asılı olaraq enerjini ümumizavod şəbəkələri və qurğuları arasında bölüşdürmək;
- bütün növ avadanlıqların əsaslı təmiri və avadanlıqlara xidmət;
- enerji təsərrüfatı üçün ixtisaslı işçilərin hazırlanması;
- daha məhsuldar energetika avadanlıqlarının istehsalını təşkil etmək;

282 20. Müəssisədə istilik-güc təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilmir?

- hava və buxar şəbəkələri
- oksigen və asitilən stansiyaları
- qazanxanalar
- kompressor stansiyaları
- nasos stansiyaları

283 21. Müəssisədə istilik-güc təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- elektrik şəbəkələri

- qazanxanalar
- qaz (buxar) şəbəkələri
- enerji-təmir sexi
- oksigen və asitilen stansiyaları

284 22. Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- elektrik şəbəkələri
- qaz (buxar) şəbəkələri
- qazanxanalar
- enerji-təmir sexi
- oksigen və asitilen stansiyaları

285 23. Müəssisədə qaz təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- elektrik şəbəkələri
- qaz (buxar) şəbəkələri
- qazanxanalar
- enerji-təmir sexi
- transformator təsərrüfatı

286 24. Müəssisədə soba təsərrüfatının tərkibinə aşağıdakılardan hansı bölmə daxil edilir?

- transformator təsərrüfatı
- bərk və maye yanacaqla işlədilən peçlər
- qazanxanalar
- qaz (buxar) şəbəkələri
- enerji-təmir sexi

287 25. Cari ildə 9 min fəhlə məhsulun hazırlanmasında iştirak etmiş və il ərzində məhsul istehsalı üçün 18 min kVt-saat elektrik enerjisi sərf edilmişdir. Əməyin enerji ilə təchiz olunma əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0.2
- 2.0
- 0.5
- 27000.0
- 9000.0

288 26. Cari ildə müəssisədə 7000 ədəd məlumat hazırlanmış və onların istehsal edilməsi üçün 3500 kVt-saat elektrik enerjisi sərf edilmişdir. Bu şərtlər daxilində məhsulun elektrik enerji tutumu nəyə bərabərdir?

- 3500.0
- 10500.0
- 0.2
- 0.5
- 2.0

289 27. Binanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amid nəzərə alınmır?

- qızdırma mövsümünün müddəti
- binada avadanlıqların sayı
- binanın daxilində mövsüm üçün müəyyən olunan optimal temperatur
- xaricdə havanın orta temperatur

binanın həcmi

290 28. Binaanın qızdırılması üçün par sərfinin hesablanması zamanı hansı amil nəzərə alınmır?

- binada avadanlıqların sayı
- qızdırma mövsümünün müddəti
- işıqlandırma norması
- ventilyasiya qurğularının gücü
- məhsul vahidinə mühərrik enerjisinin sax norması

291 29. Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- sahələrarası və sahədaxili balanslar
- elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- perspektiv və cari enerji balansları
- ümumzavod, sax, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- xammal, məhsul və enerji balansları

292 30. Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət müddətinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- sahələrarası və sahədaxili balanslar
- perspektiv və cari enerji balansları
- elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- ümumzavod, sax, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- xammal, məhsul və enerji balansları

293 31. Yanacaq-enerji balansları istehsalı əhatə etmələrinə görə hansı növlərə bölünürlər?

- sahələrarası və sahədaxili balanslar
- ümumzavod, sax, istehsal sahələri və ayrı-ayrı iş yerləri üzrə olan balanslara
- elektrik enerji balansları, istilik enerji balansları, duru və bərk yanacaq balansları
- perspektiv və cari enerji balansları
- xammal, məhsul və enerji balansları

294 32. Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə enerjiden istifadə edilir:

- nəqliyyat vasitələrini hərəkətə gətirmək üçün
- binaların işıqlandırılması üçün
- avadanlıqların mühərriklərini işlətmək üçün
- yüksək hərarət yaratmaq üçün
- kimyəvi prosesləri həyata keçirmək üçün

295 33. Təsərrüfat və məişət işlərin həyata keçirilməsi məqsədilə enerjiden istifadə edilmir:

- tozun sorulması üçün
- yüksək hərarət yaratmaq üçün
- binaların qızdırılması üçün
- otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
- binaların işıqlandırılması üçün

296 34. Texnoloji məqsədlər üçün enerjiden istifadə edilir:

- tozun sorulması üçün
- yüksək hərarət yaratmaq üçün
- binaların qızdırılması üçün
- otaq havasının dəyişdirilməsi üçün

- binaların işıqlandırılması üçün

297 35. Müəssisədə pərdən hansı məqsədlər üçün istifadə edilmir:

- məişət ehtiyacları üçün
 otaq havasının dəyişdirilməsi üçün
 texnoloji məqsədlər üçün
 mühərrik enerjisi kimi
 binaları qızdırmaq üçün

298 36. İşıqlandırma üçün elektrik enerjisinin sərfi həcmi:

- işıqlandırılan sahəyə və işıqlandırma normasına görə müəyyən edilir
 işıqlandırılan sahəyə, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
 işçilərin sayına, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
 avadanlıqların sayına, işıqlandırma normasına və işıqlandırma saatlarının plan miqdarına görə müəyyən edilir
 binaların həcminə, onların sahəsinə və işıqlandırma normasına görə müəyyən edilir qızdırmaq üçün

299 37. Müəssisə mərkəzləşdirilmiş şəkildə kənardan 56 min kVt-saat enerji alır və cari ildə 70 min kVt-saat enerji istehlak etmişdir. Bu şərtlər daxilində mərkəzləşdirilmiş enerji təchizatı əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0.2
 0.8
 1.25
 14 min
 126 min

300 37. Sexlər üzrə enerjiyə tələbatın planlaşdırılmasının əsasında nə dayanır?

- məhsul vahidinə texnoloji və mühərrik enerjisinin sərfinin sex norması və natural ifadədə istehsalın həcmi
 məhsul vahidinin maya dəyərində enerji xərclərinin payı və istehsalın həcmi
 məhsul vahidinə enerji və mühərrik enerjisinə sərf olunan xərclərin həcmi
 əmətəlik məhsulun maya dəyərində enerjiyə çəkilən xərclərin payı
 müəssisənin istehsal həcmi və enerjinin maya dəyəri

301 38. Yanacaq-enerji balansları fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- ümumzavod və sex enerji balansları;
 ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.
 perspektiv və cari balansları;
 istilik və elektrik enerji balansları;
 duru və bərk yanacaq balansları;

302 39. Yanacaq-enerji balansları istifadə edilən enerjinin növlərinə görə hansı qruplara bölünür?

- ümumzavod və iş yerləri üzrə olan enerji balansları.
 istilik və elektrik enerji balansları;
 perspektiv və cari balansları;
 xarici və daxili yanacaq balansları;
 ümumzavod və sex enerji balansları;

303 1. Yük dövrüyyəsinin həcm göstəriciləri hansıdır?

- orta daşınma məsafəsi
 ton kilometr

- kvadrat metr
- kub metr
- ton

304 2. İl ərzində müəssisə daxilində 130 min ton yükün daşınması gözlənilir. Bir avtomobilin yükləmə qabiliyyəti 10 ton, onun yükləmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı 0,9 və il ərzindəki reyslərinin sayı 700 olarsa, müəssisənin il ərzində belə avtomobilə olan tələbatı nə qədərdir?

- 19.0
- 21.0
- 25.0
- 24.0
- 20.0

305 3. Nəqliyyat vasitələri seçilərkən hansı tələbə əməl olunmur?

- seçilmiş nəqliyyat vasitəsi yaxşı manevrililik xüsusiyyətinə malik olmalıdır;
- nəqliyyat vasitələrinin istehsalçılarının əmək məhsuldarlığı yüksək olmalıdır.
- istifadə olunan nəqliyyat vasitələrinin texniki parametrlərindən maksimum istifadə olunmalıdır;
- seçilmiş nəqliyyat növünün texniki parametrləri həmin nəqliyyat növünün xidmət etdiyi istehsal prosesinin texniki və təşkilati xüsusiyyətlərinə müvafiq gəlməlidir;
- müəyyən edilmiş nəqliyyat vasitələri müasir dövrün tələblərinə cavab verməlidir;

306 4. Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- axın xətləri.
- avtokarlar;
- boru kəmərləri;
- jalob sistemini;
- konveyerlər;

307 5. Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aid deyil?

- avtokarlar;
- axın xətləri.
- Lokomotivlər;
- avtomobillər;
- elektrokarlar;

308 6. Fasiləsiz fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- avtomobillər.
- axın xətləri;
- körpü kranları;
- elektrokarlar;
- avtokarlar;

309 7. Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- axın xətləri.
- lokomotivlər;
- boru kəmərləri;
- jalob sistemini;
- konveyerlər;

310 8. Yükdəşmə prosesi hansı sistemlə həyata keçirilir?

- tarif sistemi.
- standart-qrafik sistemi;
- plan-xəbərdarlıq sistemi;
- akkord sistemi;
- briqada sistemi;

311 9. Yük dövrüyyəsi necə göstəricidir?

- istehlak
- kəmiyyət
- keyfiyyət
- tələbat
- istehsal

312 10. Yükdaşımada istifadə edilən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- ton kilometr
- orta daşınma məsafəsi
- yükün daşınma məsafəsi
- kub metr
- kvadrat metr

313 11. Müəssisə nəqliyyat vasitələrindən istifadə dərəcəsi xarakterizə edən göstəriciyə aid deyil?

- nəqliyyat vasitənin reyslərindən istifadə əmsalı
- nəqliyyat vasitəsinin ümumi yürüşdən istifadə əmsalı
- nəqliyyat vasitəsinin yük götürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı
- nəqliyyat vasitəsinin iş vaxtından istifadə əmsalı
- nəqliyyat vasitəsinin materialtutumluğu əmsalı

314 12. Funksiyalarına görə anbarlar hansı qruplara bölünür?

- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar;
- təchizat, istehsal və satış anbarları;
- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

315 15. Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramasına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur;
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi;
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi;
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramasının vurulur;

316 16. Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyəti qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyəti qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur;

- istehsal proqraması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt istehsal proqramasına vurulur;
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt materialdan orta günlük məsrəf normasına nisbəti kimi;

317 17. Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- zona-dairəvi;
- zona;
- rəqqas;
- şüa;
- dairəvi;

318 18. Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Ənənəvi forma;
- Tranzit forma;
- Kontrakt sistemi;
- «Dəqiq vaxtında» sistemi;
- Anbar forma;

319 19. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- yüksək səviyyədə nəqliyyat xidməti göstərməkdən;
- yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- istehsal prosesini müntəzəm surətdə bütün zəruri maddi-enerji və əmək ehtiyatları ilə təmin etməkdən;
- nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- nəqliyyat təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirməkdən;

320 20. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- nəqliyyat vasitələrinin satışının təşlini təmin etməkdən;
- nəqliyyat sahəsi üzrə mütəxəssis hazırlamaqdan;
- nəqliyyat vasitələrinin amortizasiyasının hesablamaqdan;

321 21. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının tərkibi və quruluşuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- daşınacaq xammal və materialların növləri;
- istifadə edilən avadanlıqların yaşları.
- istehsalın təşkili forması;
- istehsalın təşkili tipi;
- daşınacaq məhsulların növləri;

322 22. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının tərkibi və quruluşuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?

- istifadə edilən avadanlıqların yaşları.
- daşınacaq xammal və materialların növləri;
- istehsalın səmərəliliyi;
- daşınacaq məhsulların qiymətləri;

- daşınacaq xammal və materialların qiymətləri;

323 23. Fərdi və kiçik seriyalı istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- çağırışsız və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə.
 çağırışçı və çağırışsız;
 çağırışçı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
 əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;
 çağırışçı və günlük operativ plan tapşırıqları (sifarişləri) üzrə;

324 24. İri və orta seriyalı s istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- çağırışsız və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə.
 əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;
 çağırışçı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
 çağırışçı və çağırışsız;
 çağırışçı və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;

325 25. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində nəqliyyat təsərrüfatının işçiləri peşə tərkibinə daxil deyil?

- əsas fəhlələr.
 nəqliyyat vasitələrinin təmiri ilə məşğul olan çilingərlər;
 sürücülər;
 krançılar;
 yükləyici fəhlələr;

326 26. Müəssisədə nəqliyyat vasitələrinin növlərinin seçilməsində hansı amil nəzərə alınmır?

- nəqliyyat vasitələrinin hərəkətmə istiqamətləri;
 nəqliyyat vasitələrini idarəedənlərin yaşı.
 nəqliyyat vasitələrinin təyinatı;
 nəqliyyat vasitələrinin iş rejimləri;
 nəqliyyat vasitələrinin fəaliyyət göstərmə müddəti;

327 27. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin etmir?

- müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
 müəssisə ilə dəniz limanları;
 müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
 müəssisə ilə aeroport;
 müəssisə ilə təchizat bazaları;

328 28. Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin edir?

- müəssisə ilə təchizat bazaları;
 müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
 müəssisə ilə dəniz limanları;
 müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
 müəssisə ilə aeroport;

329 29. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin edir?

- müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
 müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
 müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;

- müəssisə sexləri arasında;
- müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;

330 30. Zavoddaxili nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin etmir?

- müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
- müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;
- müəssisə sexləri arasında;
- müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;

331 31. Nəqliyyat vasitələri iş rejimlərinə görə bölünür:

- fasiləsiz və çağırışçı rejimlə fəaliyyət göstərənələr.
- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənələr;
- müəssisədaxili və müəssisədənxaric fəaliyyət göstərənələr;
- çağırışçı və çağırışsız rejimlə fəaliyyət göstərənələr;
- qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənələr;

332 32. Nəqliyyat vasitələri fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə bölünür:

- mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənələr;
- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənələr;
- üfqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
- qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənələr;

333 33. Nəqliyyat vasitələri hərəkət etmə istiqamətlərinə görə bölünür:

- mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- üfqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənələr;
- daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənələr;
- qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənələr;

334 34. Nəqliyyat vasitələri mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması dərəcəsinə görə bölünür:

- qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənələr;
- mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənələr;
- daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənələr;
- üfqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;

335 35. Sənaye müəssisələrində yükdaşıma sistemlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- cari və perspektiv.
- standart-qrafik və sifarişlər üzrə;
- fasiləsiz və fasiləli;
- daimi və mövsümü;
- cari və opeativ;

336 36. Sənaye müəssisələrində nəqliyyat vasitələri seçilərkən aşağıdakı tələblərdən hansı nəzərə alınmır?

- seçilmiş nəqliyyat vasitəsi yaxşı manevrilik xüsusiyyətinə malik olmalıdır;
- seçilmiş nəqliyyat vasitəsinin estetik parametrləri yüksək olmalıdır.

- istifadə olunan nəqliyyat vasitələrinin texniki parametrlərindən maksimum istifadə olunmalıdır;
- seçilmiş nəqliyyat növünün xüsusiyyəti və texniki parametrlərinə nəqliyyat növünün xidmət etdiyi istehsal prosesinin texniki və təşkilati xüsusiyyətlərinə müvafiq gəlməlidir;
- seçilmiş nəqliyyat nəqliyyat əməliyyatlarına çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verməlidir;

337 37. Sənaye müəssisələrində avtomobilə olan tələbatın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- avtomobilin yükqaldırma qabiliyyətindən istifadə əmsalı.
- bir avtomobilin yanacaq sərfi;
- plan ilində daşınacaq yüklərin miqdarı;
- bir avtomobilin yükqaldırma qabiliyyəti;
- avtomobili iş növbəsinin uzunluğu;

338 38. Plan ilində maşınqayırma zavodunun mexaniki-emal sexində növbə ərzində 800 ton yük daşınmalıdır. Bir avtomobilin texniki xarakteristikasına görə yüklənmə qabiliyyəti 10 ton, faktiki olaraq 9,5 ton, iş növbəsinin uzunluğu 420 dəqiqə, avtomobilin bir reysinə sərf olunan vaxt plan üzrə 21 dəqiqə və faktiki olaraq isə 22 dəqiqə olarsa, onda avtomobilə olan tələbatın həcmi nəyə bərabərdir?

- 8.
- 5;
- 6;
- 4,5;
- 3;

339 39. Bir avtomobilin texniki xarakteristikasına görə yüklənmə qabiliyyəti 10 tona bərabədirsə, faktiki olaraq 9,5 ton yüklənmə qabiliyyətinə malikdirsə, onda avtomobilin avtomobilin yüklənmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı nəyə bərabərdir?

- 1,1.
- 0,9;
- 0,6;
- 10,05;
- 2;

340 40. Maşınqayırma zavodunda iş növbəsinin uzunluğu 420 dəqiqəyə, avtomobilin bir reysinə sərf olunan vaxt 21 dəqiqəyə bərabədirsə, avtomobilin reyslərinin sayı nəyə bərabərdir?

- 21;
- 42;
- 4,5;
- 8.
- 20;

341 41 Sənaye müəssisələrində material resurslarının ehtiyatları üzrə maksimum-minimum nəzarət üsulunun tətbiqində material ehtiyatlarının maksimum qalığı necə hesablanır?

- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi kimi;
- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- sığorta ehtiyatı və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- maksimum cari ehtiyatdan sığorta ehtiyatı çıxılır;
- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və minimum cari ehtiyat toplanır;

342 42. Sənaye müəssisələrində material resurslarının ehtiyatları üzrə maksimum-minimum nəzarət üsulunun tətbiqində material ehtiyatlarının minimum qalığı necə hesablanır?

- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi kimi.
- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və minimum cari ehtiyat toplanır;
- sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- sığorta ehtiyatı və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- maksimum cari ehtiyatdan sığorta ehtiyatı çıxılır;

343 43. Konstruksiyasına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- təchizat, istehsal və satış anbarları;
- ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

344 44. Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- xüsusi anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış.
- yarım-açıq anbarlar;
- açıq anbarlar;
- düzgün cavab yoxdur

345 45. Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- universal anbarlar.
- açıq anbarlar;
- təchizat anbarları;
- sex anbarları;
- ixtisaslaşdırılmış anbarlar;

346 46. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- istehsal və satış anbarları;
- sex anbarları;
- təchizat anbarları;
- istehsal anbarları;
- satış anbardarı;

347 47. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- ixtisaslaşdırılmış.
- təchizat anbarları;
- bağlı anbarlar;
- sex anbarları;
- universal anbarlar;

348 48. Təyinatına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- ümumizavod və sex anbarları;
- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- təchizat, istehsal və satış anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

349 49. Aşağıdakılardan hansı təyinatına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- ixtisaslaşdırılmış.
- sex anbarları;
- bağlı anbarlar;
- təchizat anbarları;
- universal anbarlar;

350 50. Aşağıdakılardan hansı materialların sexlərə, istehsal sahələrinə və iş yerlərinə çatdırılması üsullarına aiddir?

- perspektiv və cari üsullar;
- passiv və fəal üsullar;
- texniki və texnoloji üsullar;
- adəi və iriləşdirilmiş üsullar;
- analitik və eksperimental üsullar;

351 51. Anbarın ümumi sahəsi hesablanarkən aşağıdakılardan hansı nəzərə alınmır?

- stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə.
- iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə;
- faydalı sahə;
- qəbul etmə və buraxılış meydançalarının tutduğu sahə;
- xidməti sahə;

352 52. Anbarların faydalı sahəsi necə müəyyən olunur?

- stasionar qaldırıcı-nəqliyyat avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında.
- döşəmənin 1 kv. metrinə yüklənmənin müəyyən olunması əsasında;
- əsas fondların yüklənməsi əsasında;
- istehsal meydançalarının 1 kv.m-nə düşən məhsulun həcmi ilə;
- iş maşın və avadanlıqlarının tutduğu sahə əsasında;

353 53. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- təchizat, istehsal və satış anbarları;
- ümumizavod və sex anbarları;
- avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;

354 54. Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılı deyildir?

- anbarların yerləşməsindən;
- müəssisənin təşkilati strukturundan.
- saxlanılan materialların növündən;
- saxlanılan materialların forma və miqdarından;
- materialların nəqli sistemindən;

355 55. Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılıdır?

- müəssisənin təşkilati strukturundan.
- saxlanılan materialların növü, forma və miqdarından;
- əsas fondların dəyərindən;
- müəssisədə əməyin təşkili səviyyəsindən;

- müəssisədə kadrların ixtisas səviyyəsindən;

356 56. Aşağıdakılardan hansı anbar təsərrüfatının funksiyalarına aid deyildir?

- düzgün cavab yoxdur
 müəssisəyə daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət.
 xammal və materialların istehsala buraxılışı;
 hazır məhsulun alıcıyı yollanması üçün hazırlanması;
 material ehtiyatlarının hərəkətinin uçotunun aparılması;

357 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-lan-yır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
 eyni zonada yerləşən bir neçə is-teh-lakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
 nəqliyyatın hər bir sexə doğru sə-fəri yüklə, anbara qayıdanda boş, yaxud tara ilə olur
 anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə sax-lan-yır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
 müxtəlif zonalarda yerləşən is-teh-lakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

358 Yük axınlarının göstəricilərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- yüklərin qabarit ölçüləri
 yüklərin saxlanma yeri
 yüklərin hərəkət məsafəsi
 yüklərin hərəkət yolu
 yüklərin fiziki-texniki xüsusiyyətləri

359 Müəssisədə nəqliyyat vasitələrini seçərkən hansı şərtləri nəzərə almaq zəruridir?

- nəqliyyat vasitələrinin xidmət göstərdikləri sahədə əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi imkanı
 yeni nəqliyyat vasitələri növlərinin yaradılması üzrə elmi-tədqiqat və təcrübə işlərinin dəyəri
 yük axınlarının göstəriciləri
 nəqliyyat vasitələri xidmət etdikləri istehsal proseslərinin texniki və təşkilati xüsusiyyətləri
 nəqliyyat vasitələri iqtisadi göstəricilərinə görə mövcud variantlar arasında ən səmərəli olması

360 Müəssisədə sexlərarası daşımalar üçün fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinin sayı necə müəyyən olunur?

- yük daşımının qeyri-ahəngdarlığını nəzərə alan əmsalın daşınan yüklərin həcminə vurmaqla
 sutkalıq daşınmalı yükün həcmi nəqliyyat vasitəsinin sutkalıq məhsuldarlığına bölməklə
 nəqliyyat vasitəsinin sutkalıq məhsuldarlığının sutkalıq daşınmalı yükün həcminə bölməklə
 nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyətinin nəqliyyat vasitələrinin sayına vurmaqla
 sutkalıq yükdaşımının həcmi aydakı günlərin sayına vurmaqla

361 Müəssisədə nəqliyyat vasitəsinin sutkalıq məhsuldarlığı aşağıdakı amillərin hansından asılı deyildir?

- nəqliyyat tsikli
 sutkalıq daşınmalı yükün həcmi
 nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı
 nəqliyyat vasitəsinin yükgötürmə qabiliyyəti
 nəqliyyatın sutkalıq vaxt fondu

362 Müəssisədə nəqliyyat tsiklinə aşağıdakı amillərin hansından asılı deyildir?

- bir yüklənməyə və bir boşaltmaya sərf olunan vaxt
- nəqliyyat vasitəsinin yükçötürmə qabiliyyəti
- yüklərin yükləndiyi və boşaldıldığı iki məntəqə arasındakı məsafə
- nəqliyyat vasitəsinin yüklə hərəkət sürətidir
- nəqliyyat vasitəsinin yüksüz hərəkət sürətidir

363 Müəssisədə fasiləsiz işləyən nəqliyyat vasitələrinin və ya konveyerlərin sayı necə müəyyən olunur?

- yük daşımının qeyri-ahəngdarlığını nəzərə alan əmsalın daşınan yüklərin həcminə vurmaqla
- bir saatlıq yükdaşımının həcmi və nəqliyyat vasitəsinin saatlıq məhsuldarlığına bölməklə
- nəqliyyat vasitəsinin saatlıq məhsuldarlığının saatlıq daşınmalı yükün həcminə bölməklə
- nəqliyyat vasitəsinin yükçötürmə qabiliyyətinin nəqliyyat vasitələrinin sayına vurmaqla
- sutkalıq yükdaşımının həcmi aydakı günlərin sayına vurmaqla

364 Texniki nəzarət işləri hansı əlamətə görə qruplaşdırılır?

- nəzarət işlərinin xarakterinə görə
- nəzarətçilərin sayına görə
- nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə
- məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə
- istehsal mərhələsini əhatə etməsinə görə

365 Nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- həndəsi və son nəzarət
- texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət
- səyyar və stasionar texniki nəzarət
- ucdantutma və seçmə nəzarət
- ilkin, aralıq və son nəzarət

366 Nəzarət əməliyyatlarının aparılması yerinə görə texniki nəzarət işləri necə qruplaşdırılır?

- ilkin, aralıq və son nəzarət
- səyyar və son nəzarət
- səyyar və stasionar texniki nəzarət
- texniki nəzarət baxış, həndəsi və keyfiyyəti nəzarət
- ucdantutma və seçmə nəzarət

367 Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- seçmə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından
- statistik texniki nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından
- həndəsi nəzarət, öz-özünə nəzarət və qarşılıqlı nəzarət üsullarından
- stasionar nəzarət və öz-özünə nəzarət üsullarından
- səyyar və son nəzarət üsullarından

368 Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə daxil deyil?

- qəbul nəzarəti
- normalaşdırılan texniki nəzarət
- fəal texniki nəzarət
- planlı texniki nəzarət
- ötrə texniki nəzarət

369 Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aid deyil?

- məhsulların anbarlarda saxlanılmasına və istehlakçılara göndərilməsinə nəzarət
- texnikanın keyfiyyətinə nəzarət
- kənardan daxil olan xammal və materialların, yarımfabrikatların, kompleksləşdirici məmulatların keyfiyyətinə nəzarət etmək
- texnoloji proseslərin gedişatına nəzarət etmək
- hazır məhsulların qəbuluna nəzarət

370 Məhsulun keyfiyyətinə nəzarət:

- məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir
- məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir
- istifadə edilən avadanlıqların vaxtlı-vaxtında təmir olunmasına nəzarəti özündə əks etdirir
- texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir
- məhsul istehsalının vaxt normalarına uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir

371 Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq
- müəssisədə işçilərin mək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək
- tələblərə uyğun gəlməyən dəstləşdirici məmulatların istehsalda istifadəsini qadağan etmək
- tələblərə uyğun gəlməyən materialların istehsalda istifadəsini qadağan etmək
- texnoloji intizama əməl etməyən işçiləri cəzalandırmaq

372 Müəssisədə texniki nəzarət şöbəsinin funksiyasına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisəni vaxtlı-vaxtında xammal və materiallarla təmin etmək;
- məhsulun hazırlanması prosesində fabrik-zavod normativlərdən kənarlaşma halları müşahidə edərsə, onun istehsalını dayandırmaq.
- müəssisədə işçilərin mək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinə nəzarət etmək
- iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında koordinasiyanın həyata keçirilmək
- müəssisədə iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün istehsal prosesinə operativ nəzarəti həyata keçirilmək

373 Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarətin növlərinə aid deyildir?

- qəbul nəzarəti
- perspektiv texniki nəzarət
- fəali texniki nəzarət
- planlı texniki nəzarət
- ötəri texniki nəzarət

374 Aşağıdakılardan hansı nəzarət işlərinin xarakterinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- son nəzarət
- texniki nəzarət baxış
- stasionar texniki nəzarət
- seçmə nəzarət
- ilkin nəzarət

375 Aşağıdakılardan hansı aparılması yerinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- son nəzarət
- səyyar texniki nəzarət
- texniki nəzarət baxış
- seçmə nəzarət
- ilkin nəzarət

376 Aşağıdakılardan hansı məhsulların nəzarətlə əhatə olunması əlamətinə görə texniki nəzarət işlərinə aiddir?

- son nəzarət
- ucdantutma nəzarət
- texniki nəzarət baxış
- stasionar texniki nəzarət
- aralıq nəzarət

377 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun dəyişən şəraitdə ucuz istehsal edilə bilməsidir
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəxsi və istehsal tələbatını dəmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən sabit şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən dəyişən şəraitdə işləmək qabiliyyətini şərtləndirən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətidir

378 Yaranma mənbələrinə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- ucdantutma və seçmə
- zavoddaxili və zavodxarici
- birölçülü və çoxölçülü
- texniki və texnoloji
- səyyar və stasionar

379 Düzəldilmə mümkünlüyünə görə qüsurlu məhsullar hansı qruplara bölünür?

- texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar
- müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və qəti qüsurlu məhsullar
- iş yerində düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar
- müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texniki cəhətdən qüsurlu məhsullar
- müəssisə miqyasında düzəldilməsi mümkün olan qüsurlu məhsullar və texnoloji cəhətdən qüsurlu məhsullar

380 Texniki nəzarət işlərini həyata keçirmək üçün aşağıdakı üsullardan hansı tətbiq edilmir?

- öz-özünə texniki nəzarət üsulu
- analitik təhlil üsulu
- statistik təhlil üsulu
- xəbərdarlıq texniki nəzarət üsulu
- qəbul texniki nəzarət üsulu

381 Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası:

- məhsulun keyfiyyətnə nəzarəti üsullarının işlənilib hazırlanmasıdır
- məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir
- məhsulun rəqabət qabiliyyətini müəyyən edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir

- məhsulun keyfiyyətnə nəzarəti təmin edən təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir
- məhsulun təyinatına müvafiq olaraq müəyyən şəraitdə uzunmüddətli dövrdə qala bilmək qabiliyyətinin müəyyən edilməsidir

382 Texnolojilik göstəricilərinə nələr aiddir?

- maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluğu göstəriciləri aid edilir
- maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir
- maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir
- maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir

383 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları ijrə edə bilmək xassəsidir
- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

384 Sertifikasiya:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

385 Standartlaşdırma:

- məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə javab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

386 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- məhsulun maya dəyəri
- texnolojilik göstəriciləri
- məhsulun nəql etmə qabiliyyəti
- məhsulun estetik göstəriciləri

387 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- ergonomik göstəricilər
- texnolojilik göstəricilər
- məmulatın estetik göstəricilər
- patent-hüquq göstəricilər

388 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə

ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- etibarlılıq göstəriciləri.
- ekoloji göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- erqonomik göstəricilər

389 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri özündə birləşdirir

390 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir
- təklifin azalması deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir

391 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir
- sertifikatasiya - məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsinin sınaqdan keçirilməsidir
- standartlaşdırma - normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət - məhsulun müəyyən edilmiş standartlara, fabriklə zavod normativlərinə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir

392 Aşağıdakılardan hansı düzdür?

- məhsulun keyfiyyətinə nəzarət məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir
- Məhsulun keyfiyyətinin attestasiyası - məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir
- məmulatın etibarlılığı - məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- standartlaşdırma - texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir
- sertifikatasiya - məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri özündə birləşdirir

393 Texniki şərtlər:

- məhsulların satış bazarlarında satışına nəzarəti özündə əks etdirir
- məhsulun keyfiyyətinə, hazırlanması üsuluna, ona nəzarət edilməsi, qəbuluna, saxlanmasına və istismarlarına, tətbiqinə olan əsas tələbləri özündə əks etdirir
- məhsulun hansı keyfiyyət kateqoriyasına aid edilməsini nəzərdə tutan təşilati-texniki və iqtisadi tədbirlər sistemidir

- texnoloji proseslərin zəruri tələblərə uyğunluğunun yoxlanılması ilə əlaqədar olan əməliyyatları özündə əks etdirir
- məmullatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərti ilə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir

394 Aşağıdakılardan hansı texniki nəzarət şöbəsinin funksiyalarına aiddir?

- müəssisədə idarəetmənin keyfiyyətinə nəzarət etmək
- kənardan daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət etmək
- texnikanın keyfiyyətinə nəzarət
- istifadə edilən avadanlıqların keyfiyyətli təmirinə nəzarət etmək
- işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsinə nəzarət etmək

395 Kənardan alınan xammal və materialların keyfiyyətinin onların istehsala buraxılmamışdan əvvəl yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- baxış
- ilkin
- ucdantutma
- seçmə
- aralıq

396 Müəyyən bir məhsulun hazırlanması prosesində onun ayrı-ayrı hissələrinin hazırlanmasına nəzarət hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- baxış
- aralıq
- ilkin
- ucdantutma
- seçmə

397 İstehsal edilmiş məhsulun standartlara, texniki şərtlərə, fabrik-zavod normativlərinə uyğunluq dərəcəsinin yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- baxış
- son
- ilkin
- ucdantutma
- seçmə

398 Məhsulun ölçülərinin xüsusi texniki vasitələr tətbiq etməklə yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- baxış
- həndəsi
- ilkin
- seçmə
- son

399 Məhsulun fiziki-kimyəvi və mexaniki xassələrinin xüsusi laboratoriya cihazlarının köməyi ilə dəqiq yoxlanılması hansı texniki nəzarət növünə aiddir?

- son
- keyfiyyət
- ilkin
- həndəsi

seçmə

400 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- keyfiyyət nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
- zay məhsulla əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi

401 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
- umumzavod xərcləri
- istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər

402 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi» ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

- avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər
- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər
- keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər
- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər
- zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

403 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- məhsulun yenidən emalı xərcləri
- nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri
- nəzarət avadanlığı və cihazlarının alınması xərcləri
- materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri
- nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri

404 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılması
- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edilməsi
- hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

405 İstehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin məqsədi nədən ibarətdir?

- müəssisədə istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- texnoloji proseslərin müəyyən edilmiş normativlərdən və üsullardan kənarlaşma hallarının aradan qaldırılması üçün zəruri texniki-təşkilati tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- müəssisənin istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün zəruri işçi heyətinin formalaşdırılması
- müəssisədə əmək kollektivinin sosial inkişafı üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- müəssisədə yeni və mütərəqqi norma və normativlərinin işlənilib hazırlanması

406 Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılmasının əsas vəzifələrinə aid deyil:

- istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi

- müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesabdanması
- mütərəqi təqvim-plan normativlərinin hazırlanması
- zaman və məkan baxımından material resurslarının hərəkət qrafiklərinin tərtibi və onun icraçılara təqdim edilməsi
- yerinə yetirilməsi müddətləri göstərməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi

407 Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılması:

- müəssisədə idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirləri əks etdirir
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesabdanmasıdır
- müəssisədə maliyyə vəsaitlərinə tələbatın hesablanması və maliyyə vəsaitlərdən səmərəli istifadə məsələlərini əks etdirir

408 İstehsal prosesində operativ tənzimlənmənin əsas şərti nədən ibarətdir?

- avadanlıqları yerləşdirmək
- texnoloji intizama riayət etmək
- maddi stimullaşdırma
- işin lahiyələşdirilməsi
- işçiləri yerləşdirmək

409 Dispetçerləşdirmə:

- müəssisədə idarəetmə sisteminin formalaşdırılması və heyətin idarəedilməsi üzrə tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini əhatə edir
- müəssisədə istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında, yaxud bir neçə müəssisə arasında birgə işin təmin olunması məqsədilə istehsal proseslərinin idarə olunmasının koordinasiyası və onlara operativ nəzarətin mərkəzləşdirilməsidir
- müəssisədə investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

410 Müəssisədə dispetçer xidmətinin tərkibinə nələr daxildir?

- bütün cavablar düzgündür
- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri
- plan-dispetçer bürosu, sahənin dispetçeri və əsas sexlər
- istehsal-dispetçer şöbəsi, əmək haqqı şöbəsi və operativ istehsal bölməsi
- istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və loqistika xidməti

411 Müəssisənin (sexin, istehsal sahəsinin) birqərarda işləməsi dedikdə

- eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongünlükdə, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongünlükdə, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongünlükdə, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongünlükdə, ayda və s.) eyni sayda əsas fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur

412 Müəssisədə birqərarlılıq əmsalı necə hesablanır?

- müəssisədə əmək haqqının vaxtli-vaxtında verilməsinin müəyyən olunması əsasında
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisənin istehsal edəcəyi məhsulun həcmi həmin dövrdə faktiki istehsal edilmiş məhsulun həminə bölməklə
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək işçilərin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək avadanlıqların sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək əsas fəhlələrin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə

413 Maşınqayınma zavodunun mexaniki–emal sexi plan üzrə on gün ərzində 3000 ədəd (hər gün 300 ədəd) məlumat hazırlamalı olduğu halda, faktiki olaraq 2970 ədəd (iki gün planda nəzərdə tutulduğundan az) məlumat istehsal etmişdir. Birqərarlıq əmsalı nəyə bərabərdir?

- 0,93
- 0,99
- 1,01
- 1,1
- 0,97

414 Birqərarlıq əmsalının hansı ədədə yaxın olması müsbət hal hesab edilir?

- 1
- 1
- 0
- 0,5
- 10

415 İstehsalın ahəngdarlığı dedikdə,

- eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur
- dövrlər (ay, ɔngünlük, gün, saat) üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə (əgər bu planda nəzərdə tutulmuşdursa) məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ɔngünlükdə, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ɔngünlükdə, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur
- əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ɔngünlükdə, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur

416 Müəssisə ay ərzində 4650 ədəd məmulat hazırlamışdır. Bunun 1500 ədədi 1-ci ɔngünlükdə, 1550 ədədi 2-ci ɔngünlükdə, 1600 ədəd isə 3-cü ɔngünlükdə hazırlanmışdır. Bu məlumatlar əsasında demək olar:

- müəssisə istehsal gücündən tam istifadə etmişdir
- müəssisə ahəngdar işləmişdir
- müəssisə birqərarlı işləmişdir
- müəssisə səmərəli işləmişdir
- müəssisə zərərlə işləmişdir

417 Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

- istehsal heyətindən səmərəli istifadə olunmur
- istehsal güclərindən səmərəli istifadə olunur
- müəssisənin səmərəliliyi artır
- məhsulun keyfiyyəti yüksəlir
- xammal və materiallardan daha səmərəli istifadə olunur

418 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinin əsas təşkilati-texniki şərtlərinə aid deyil?

- istehsalın vaxtlı-vaxtında maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz olunması
- istehsal avadanlıqlarının amortizasiya normalarının artırılması
- istehsalın və əməyin düzgün təşkili və onun təkmilləşdirilməsi
- məhsul buraxılışı üzrə tapşırıqların elmi cəhətdən əsaslandırılması
- məhsulun keyfiyyəti üzərində operativ nəzarətin səmərəli təşkili

419 Maşınqayırma zavodlarında operativ-istehsal planlaşdırılmasının hansı sistemi tətbiq edilmir?

- standart-plan
- maşın-mühit-insan
- maşın-komplekt
- komplekt-qovşaq
- hissələr üzrə

420 Müəssisənin fəaliyyətinin aşağıdakılardan hansını təmin edə bilməz?

- boşdayanma hallarını aradan qaldırılmasını
- işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsini
- maddi-enerji ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini
- maliyyə-əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini
- maşın və texnoloji avadanlıqlardan səmərəli istifadə edilməsini

421 Müəssisədə istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunmasının mühüm şərti hansıdır?

- ucuz xammal və materiallardan istifadə edilməsi
- istehsalın operativ tənzimlənməsi
- uzunmüddətli planların düzgün əsaslandırılması
- ortamüddətli planların düzgün əsaslandırılması
- məhsuldar maşın və avadanlıqların tətbiq

422 Müəssisədə istehsala operativ nəzarət zamanı aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan
- işçilərin əmək kitabçalarından
- marşrut xəritələrindən
- hazır məhsulların qəbul olunması haqqındaki aktdan
- iş vərəqələrindən

423 Texnoloji intizam dedikdə:

- istehsal prosesində məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi başa düşülür
- istehsal prosesində məhsul hazırlanması texnologiyasının tələblərinə əməl olunması başa düşülür
- müəssisədə hesablanan vergilərin vaxtlı-vaxtında ödənilməsi başa düşülür
- müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunması başa düşülür
- müəssisədə yeni texnologiyaların yaradılmasını nəzərdə tutulur

424 İstehsal prosesinə operativ nəzarət üçün aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındaki hesabatlardan
- müəssisənin baş planından
- hazır məhsulların qəbul olunması haqqındaki aktdan
- marşrut xəritələrindən

- iş vərəqələrindən

425 Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- məhsulun keyfiyyətinə mənfi təsir göstərir
 işçilərin ixtisas səviyyələrinin azaldır
 mövcud istehsal güclərindən istifadəni pisləşdirir
 əmək ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir
 maddi-enerji ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir

426 Müəssisədə istehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin əsas prinsiplərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- operativ tənzimləmə kompleks xarakter daşımalı və uzunmüddətli olmalıdır
 operativ tənzimləmə planlı, kompleks xarakter daşımalı və qənaətçil olmalıdır
 operativ tənzimləmə mütənəasib, proporsional və düzxətli olmalıdır
 operativ tənzimləmə davamlı, sabit və fasiləsiz olmalıdır
 operativ tənzimləmə faydalı, səmərəli və planlı olmalıdır

427 Dispetçerləşdirməyə aşağıdakılardan nəyi əhatə etmir?

- texnoloji proseslərin idarə edilməsi
 texnoloji proseslərin layihələndirilməsini
 material ehtiyatlarının operativ bölgüsünü
 nəqliyyat vasitələrinin operativ bölgüsünü
 texnoloji maşın və mexanizmlərin işinin uçotunu

428 Dispetçer mərkəzinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- köməkçi avadanlıq və aparatlar olan otaq
 dispetçer avadanlıqlarının istehsalı sexi
 dispetçerin iş yeri
 dispetçer pultu
 dispetçer lövhəsi

429 Əməyin təşkilinə aid olmayan nədir?

- əməyin stimullaşdırılması
 istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
 işçilərin işə qəbul olunması
 işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması
 kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

430 Əməyin normalaşdırılmasında hansı üsul əsas hesab edilir?

- təcrübəvi-statistik üsul
 texniki cəhətdən əsaslandırılmış üsul
 təcrübəvi üsul
 statistik üsul
 analitik üsul

431 İş vaxtının ölçülməsində ən geniş yayılmış üsul hansıdır?

- müşahidə üsulu
 xronometraj
 fotoqrafiya

- öz-özünü fotoqrafiya
- marşrut fotoqrafiyası

432 Əməyin elmi təşkili nədir?

- müasir texnika əsasında əməyi təşkil etməkdir
- müasir texnologiya əsasında əməyi təşkil etməkdir
- müəssisədəidare etmə aparatının işinin təkmilləşdirilməsidir
- müasir elmin nailiyyətləri əsasında istehsalın təşkilidir
- elmin və qabaqcıl istehsalat təcrübəsinin nailiyyətləri əsasında əməyi təşkil etmək deməkdir

433 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxil deyil?

- yaradıcılıq fəaliğini stimullaşdıran şərait yaradılması
- müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması
- işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi
- əmək üsulları və şəraitinin təkmilləşdirilməsi
- hər bir işçinin və kollektivinin yüksək son nəticələrə görə maddi və mənəvi stimullaşdırılmasının daha səmərəli metod və formalarının işlənib hazırlanması

434 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi
- istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığını əsaslandırmağı
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əməktutumunu müəyyən etməyi

435 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür
- müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həcmdə işlərin plan ölçüsüdür
- rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür

436 Əməyin normalaşdırılmasında hansı norma növündən istifadə edilmir?

- xidmət norması
- məsrəf norması
- vaxt norması
- say norması
- hasilat norması

437 Sənaye müəssisələrində əməyin təşkilinin vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- iş vaxtının dəqiq uçota alınmasının səmərəli üsullarının və qaydalarının tətbiq olunması
- istehsalatda yeni texniki və texnologiyasının tətbiq edilməsi
- əlverişli iş şəraitini yaradılması
- istehsalatda texnoloji və əmək intizamına əməl olunmasını təmin edilməsi
- əmək kollektivinin yaradıcılıq təşəbbüsünün stimullaşdırılması

438 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı əməyin elmi təşkilinə daxildir?

- müəssisədə istehsal hazırlığının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- işçilərin səmərəli yerləşdirilməsi
- müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablanması
- istehsalın ərazi üzrə səmərəli yerləşdirilməsi
- əsas fondların strukturun təkmilləşdirilməsi

439 Məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış həcmi hansı normanı əks etdirir?

- xidmət norması
- vaxt norması
- məsrəf norması
- say norması
- hasilat norması

440 Vaxt vahidində bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarı hansı normanı əks etdirir?

- xidmət norması
- hasilat norması
- vaxt norması
- məsrəf norması
- say norması

441 Növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud bir işçinin xidmət etməli olduğu mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarı hansı normanı əks etdirir?

- hasilat norması
- xidmət norması
- vaxt norması
- məsrəf norması
- say norması

442 Müəyyən işin həcmi yerinə yetirmək üçün tələb olunan fəhlələrin sayı hansı normanı əks etdirir?

- xidmət norması
- say norması
- vaxt norması
- məsrəf norması
- hasilat norması

443 Müəssisədə məhsul vahidinin hazırlanması üçün vaxt norması 15 dəqiqə müəyyən edilmişdirsə, onda 8 saatlıq iş günündə növbəlik hasilat norması nəyə bərabərdir?

- 6
- 32
- 120
- 5
- 3

444 Müəssisədə məhsul vahidinin hazırlanması üçün vaxt norması 15 dəqiqə müəyyən edilmişdirsə, onda saatlıq hasilat norması nəyə bərabərdir?

- 6
- 4
- 32
- 600
- 15

445 Aşağıdakı hallardan hansında xidmət normasından istifadə edilmir?

- yağlayıcı fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində
- müəyyən detalların emalı ilə məşğul olan əsas fəhlələrə tələbatın müəyyən edilməsində
- elektrik montyorlarının tələbatın müəyyən edilməsində
- nəzarətçilərə tələbatın müəyyən edilməsində
- süpürgəsilərə tələbatın müəyyən edilməsində

446 Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan hazırlıq-tamamlama vaxtına nə daxil deyildir?

- hazır məhsulu rəsmiləşdirib təhvil verməyə sərf olunan vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- tapşırıq və çertyojla tanış olmağa
- alət və tərtibatları qurmağa və çıxarıb götürməyə
- avadanlığı sazlamağa sərf olunan vaxt

447 Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan hazırlıq-tamamlama vaxtının kəmiyyətinə hansı amil təsir göstərmir?

- avadanlığın konstruksiyası və xarakteri
- hazırlanan məhsulun dəyəri
- istehsalın təşkili tipi
- normalaşdırılan əməliyyatın texnologiyası
- əməyin təşkili səviyyəsi

448 Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan əsas vaxtın kəmiyyətinə hansı amil təsir göstərir?

- hazırlanan məhsulun dəyəri və keyfiyyəti
- texnoloji prosesin xarakteri və mürəkkəblik dərəcəsi
- müəssisənin istehsal quruluşu
- normalaşdırılan dövryyə vəsaitlərinin həcmi
- müəssisənin istehsal gücü və avadanlıqlarının sayı

449 Maşınqayırma zavodlarında emal olunan məmulatın dəzqahın üzərinə qoyulmasına, bərkidilməsinə və emaldan sonra götürülməsinə, nəzarət ölçmələrinə sərf olunana vaxt texniki vaxt normasının hansı unsuruna aiddir?

- tənəfüs vaxtına
- köməkçi vaxta
- hazırlıq-tamamlama vaxtına
- əsas vaxta
- iş yerinə xidmət vaxtına

450 Texniki vaxt normasının tərkib hissəsi olan operativ vaxta nələr daxildir?

- iş yerinə xidmət və tənəfüs vaxtları
- əsas və hazırlıq-tamamlama vaxtları
- əsas və köməkçi vaxtlar
- köməkçi və hazırlıq-tamamlama vaxtları

- əsas və tənəfüs vaxtları

451 Xronometraj:

- müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır
- istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülməsinə əsaslanır
- bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəblərinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır
- istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır
- müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə əsaslanır

452 İş gününün fotoqrafiyası:

- müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunmasına əsaslanır
- bütün iş günü (növbə) ərzində iş vaxtı sərfini öyrənməklə iş vaxtı itikisinin səbəblərinin və kəmiyyətini müəyyən edilməsinə əsaslanır
- istehsal edilən məhsulların standartlardan kənarlaşmalarının müəyyən edilməsinə əsaslanır
- istehsal prosesinin özündə iş vaxtı sərfinin müşahidə edilməsinə və ölçülməsinə əsaslanır
- müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinə əsaslanır

453 Aşağıdakılardan hansı iş gününün fotoqrafiyası üsullarına aid deyil?

- fərdi
- kütləvi
- briqada
- marşrut
- aralıq

454 Aşağıdakı hansı müəssisədə sosial xidmətin qarşısında vəzifələrə aid deyil?

- sosial yönümlü tədbirlərin yüksək səmərə verilməsinə nail olunmasını təmin etmək
- müəssisədə əməyin fondla silahlılığının yüksəldilməsi üzrə tədbirlərin layihələndirilməsi
- əmək kollektivinin sosial inkişafının təşkili üzrə sosial yönümlü tədbirlərin layihələndirilməsi
- sosial şəraitin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- yönümlü tədbirlərin işlənilib hazırlanmasında və həyata keçirilməsində əmək kollektivlərinin geniş iştirak etməsini təmin etmək

455 Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı daxil deyil?

- kollektivinin sosial inkişafı üzrə planı işləyib hazırlamaq
- müəssisələrdə əmək məhsuldarlığının hesablaşdırılması
- sosial yönümlü məlumatların toplanmasında iştirak edən işçilərə-tədqiqatçılara metodik rəhbərlik və kömək etmək
- əmək kollektivinin sosial inkişafı üzrə planın işlənilib hazırlanmasında iştirak edən bütün qrup və büroların fəaliyyətini əlaqələndirmək
- sosial məsələlərlə əlaqədar işlərə operativ nəzarət etmək

456 Əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınmır?

- sosioloji
- unifikasiya
- psixoloji
- estetik
- sanitariya-gigienik

457 Əmək kollektivinin sosial inkişafını idarə edərkən hansı amil nəzərə alınır?

- unifikasiya
- psixoloji
- fondverimi
- avadanlıqların amortizasiyası
- tgmirəyararlılıq

458 Müəssisə miqyasında əmək kollektivinin sosial inkişafının planlaşdırılması obyektləri aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- işçilərin maddi təminatı
- iş maşınlarından intensiv istifadə
- əmək kollektivinin sosial və peşə quruluşu
- işçilərin mədəni-texniki inkişaf səviyyəsi
- əmək kollektivinin iş şəraiti

459 Müəssisədə sosial inkişaf üzrə qrupun funksiyalarına aşağıdakılardan hansı daxildir?

- elmi cəhətdən əsaslandırılmış normativ və normaları işləyib hazırlamaq
- əmək kollektivinin iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün tədbirlər işləyib hazırlamaq
- buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini mütəmadi olaraq yaxşılaşdırmaq
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq
- istehlakçıların sifarişlərinin vaxtında və tələb olunan keyfiyyətdə yerinə yetirilməsini təmin etmək

460 Müəssisədə iş şəraitini yaxşılaşdırmaq üçün hansı amil nəzərə alınmır?

- səsin səviyyəsi
- işçilərin ixtisas səviyyəsi
- düzgün işıqlandırma
- normal temperatur
- istehsalat mühitinin orqanizmə təsiri

461 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə işçilərin iş qabiliyyətinin artmasına müsbət təsir göstərir?

- növbədaxili boşdayanmaların artması
- növbədaxili reqlamentləşdirilmiş istirahətin tətbiqi
- bazarda tələbin artması
- istehsal edilən məhsulların qiymətinin artması
- müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

462 Aşağıdakı fikirlərdən hansı əmək kollektivlərinin sosial problemlərin həllində rolu baxımından düzgün deyil?

- əmək kollektivlərində işçini həyat tərzi formalaşır
- əmək kollektivləri müəssisənin təsis edilməsində əsas rol oynayır
- hər bir müəssisədə əmək münasibətləri sosial proseslərin başlanğıcını, əsasını təşkil edir
- əmək kollektivləri cəmiyyətin təşkilində xüsusi yerə malikdirlər
- əmək kollektivi hər bir işçinin yaradıcı potensialını həyata keçirdiyi bir yerdir

463 Müəssisənin əmək kollektivinə aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- fəhlələr
- müəssisənin təsisçiləri
- istehsal sahəsinin əmək kollektivi
- sexin əmək kollektivi
- mühəndis-texniki işçilər

464 Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq
- istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək
- əmək kollektivinin həyat şəraitini yüksəltmək
- təhlükəsiz iş şəraitini yaratmaq
- sosial ədalət prinsipini həyata keçirmək

465 Müəssisədə kollektivin sosial inkişafının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək
- istehsal şəraitini yaxşılaşdırmaq
- əmək kollektivi arasında iş bölgüsünü optimallaşdırmaq
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək
- istehsala daha məhsuldar avadanlıqları tətbiq etmək

466 Müəssisədə əmək şəraitinin təmin edilməsinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- kollektivdə əlverişli sosial-psixoloji mühitin yaradılması
- kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanmasını təmin etmək
- işçilərin icra etdikləri işin məzmunu və xarakteri baxımından razı olmalarının təmin olunması
- iş yerində əmək şəraitinin sanitar normalarına müvafiq olması
- işçilərin təşkilati-texniki təminatının yüksək olması

467 Əmək haqqı nədir?

- vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar

468 Əmək haqqının səviyyəsinə təsir göstərməyən amil hansıdır?

- dövlətin sosial siyasəti
- işin xarakteri
- fərdi əmək müqaviləsinin şərtləri
- müəssisənin yaşayış yerinə yaxınlığı
- əmək bazarının konyunkturası

469 Müəssisə miqyasında əmək kollektivinin sosial inkişafının planlaşdırılması obyektlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- iş maşınlarından intensiv istifadə
- əmək kollektivinin iş şəraiti
- rəhbər kadrların xidməti vəzifə üzrə hərəkətin idarə olunması
- müəssisənin quruluşunun təkmilləşdirilməsi
- istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək

470 Müəssisədə əməyin sanitar-gigienik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- işıqlandırma səviyyəsi
- əsəbi-emosional gərginlik
- havanın tozlu olması
- səs-küyün səviyyəsi

ultrabənövşəyi şüalanmanın səviyyəsi

471 Müəssisədə əməyin sanitar-gigenik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

əsəbi-emosional gərginlik.

işıqlandırma səviyyəsi

iş yerlərinin rəng tərtibatı

analizator funksiyalarının gərginliyi

işçinin fiziki yüklənmə səviyyəsi

472 Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

işıqlandırma səviyyəsi

əsəbi-emosional gərginlik

səs-küyün səviyyəsi

ultrabənövşəyi şüalanmanın səviyyəsi

havanın tozlu olması

473 Müəssisədə əməyin psixofizioloji şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

analizator funksiyalarının gərginliyi

iş yerlərinin rəng tərtibatı

işçinin fiziki yüklənmə səviyyəsi

iş tempi

əsəbi-emosional gərginlik

474 Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

ultrabənövşəyi şüalanmanın səviyyəsi

havanın tozlu olması

müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması

səs-küyün səviyyəsi

əsəbi-emosional gərginlik

475 Müəssisədə əməyin estetik şəraiti formalaşdıran amillərə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

binaların rəng tərtibatı

səs-küyün səviyyəsi

iş yerlərinin rəng tərtibatı

müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması

xüsusi paltar dəsti ilə təminat

476 Müəssisə ərazisinin yaşıllaşdırılması əmək şəraitini formalaşdıran hansı qrup amillərə aiddir?

fizioloji

estetik

gigenik

sanitar

psixoloji

477 Müəssisələrdə əməyin təşkili zamanı hansı norma növündən istifadə edilmir?

məhsuldarlıq norması

vaxt norması

hasilat norması

xidmət norması

- say normaları

478 Vaxt norması nədir?

- əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
- məhsul (iş) vahidi istehsalın sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, nizama salınmış həcmi
- vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

479 Aşağıdakılardan hansı vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq –tamamlama vaxtı
- növbələrarası vaxt
- əsas vaxt
- istirahət vaxtı
- köməkçi vaxt

480 Aşağıdakı üsürlərdən hansı texniki vaxt normasına aid deyil?

- hazırlıq-tamamlama vaxtı
- mənzuniyyət vaxtı
- əsas vaxt
- iş yerinə xidmət vaxtı
- köməkçi vaxt

481 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- oxşarlığa görə hesablama metodu (analoci metod)
- materialtutumluğa görə hesablama metodu
- məmulat üzrə hesablama metodu
- nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- hissə (detal) üzrə hesablama metodu

482 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmə nisbəti kimi
- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

483 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmə nisbəti kimi
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur
- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmnin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

484 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi

485 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- məsrəf norması hələlik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

486 Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüüyü material həcmnin minimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüüyü material həcmnin maksimum miqdarıdır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

487 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanmasında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- döviyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından
- qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
- əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
- fondverimi və döviyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
- işçilərin sayı və vaxt fondundan

488 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texniki-təşkilati itkilər
- təchizat itkiləri
- texnoloji tullantılar
- texnoloji itkilər
- xalis məsrəf

489 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf

490 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar
- müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
- istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar

491 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur
- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur

492 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
- istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmnin materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi
- materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
- materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxtdövrüyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur
- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur

493 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəşdirilməsi
- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

494 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

- istehsalın təmərküzləşməsi
- istehsalın kombinəşməsi
- istehsalın kooperativləşməsi
- istehsalın universallaşması
- istehsalın ixtisaslaşması

495 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- istehsal həcmının kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

496 İstehsalın tərəküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- müəssisələrin iriləşməsi

497 Nisbi tərəküzləşdirmə nədir?

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

498 Tərəküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- bütün cavablar düzgündür
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

499 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı tərəküzləşmə prosesinə xasdır?

- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

500 Tərəküzləşmənin formaları hansılardır?

- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- aqreqat, mexaniki, texniki
- konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- istehsal, satış, idxal və ixrac
- fərdi, seriyalı və kütləvi